

MƏDƏNİYYƏT

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Gücümüza güc qatırıq, bütün məsələlərdə bir yerdəyik

“Bölücü, separatçı qüvvələrə Azərbaycan ərazisində yer yoxdur və heç vaxt olmayacaq”

Xəbər verildiyi kimi, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın dəvəti ilə fevralın 18-də Türkiyəyə rəsmi səfərə gedib.

Dövlətimizin başçısı fevralın 19-da Ankarada Türkiyə Cümhuriyyətinin banisi Mustafa Kamal Atatürkün dəfn olunduğu məqbərəni – Anıtqəbiri ziyarət edib, xatirə kitabına ürk sözlerini yazıb.

Prezident fevralın 19-da Ankaradakı Heydər Əliyev parkında Ulu öndərin abidəsini də ziyarət edib.

Ərazisi təxminən bir hektar olan park 2004-cü ildə salınıb. 2012-ci ildə burada əsaslı yenidənqurma işləri görüldü. Parkın girişində Prezident İlham Əliyevin və birinci xanım Mehriban Əliyevanın 2004-cü il aprelin 4-də əkdikləri xan çınarı ağacları və bu barədə məlumatın qeyd edildiyi mərmər lövhələr var. Heydər Əliyev parkında 1200 nəfərlik amfi-teatrda müxtəlif bədii-kütləvi tədbirlər və konsertlər təşkil olunur. Parkın ərazisində tikilən “Buta” Azərbaycanı Təbliğ Evi də fəaliyyət göstərir.

Fevralın 19-da Türkiyə Prezidentinin Sarayında – Külliyyədə Prezident İlham Əliyevin rəsmi qarşılanma mərasimi olub.

Prezidentlərin təkbətek, daha sonra geniş tərkibdə görüşləri olub.

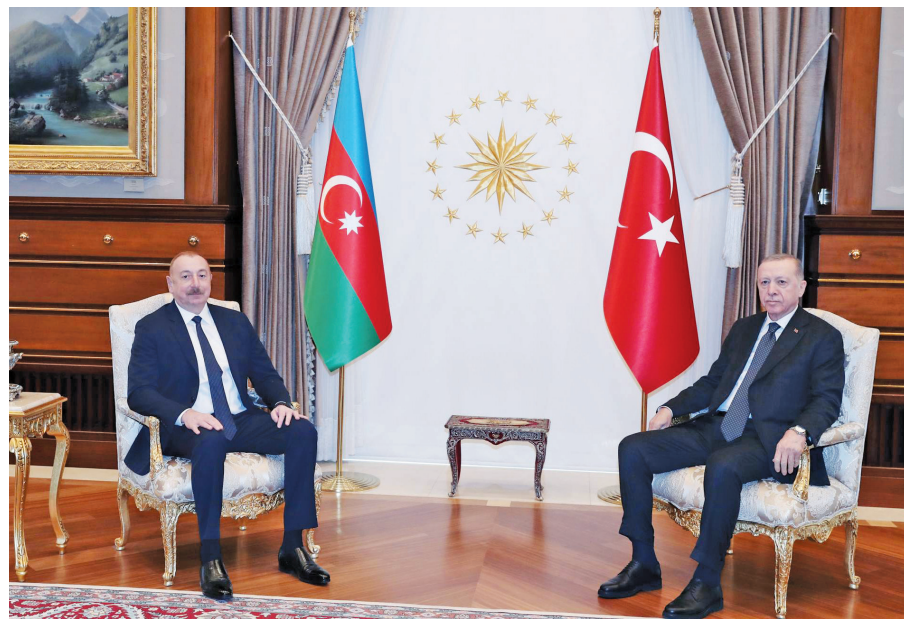
Görüşdə çıxış edən Rəcəb Tayyib Ərdoğan Prezident İlham Əliyevin fevralın 7-də keçirilən seçkilərdə qələbəsindən sonra ilk rəsmi səfərini Türkiyəyə etməsindən məmnunluğunu ifadə edib: “Bu yeni dövrdə mükəmməl səviyyədə davam edən əməkdaşlığımızı həmişəkindən daha yüksək səviyyəyə çatdıracağımıza ürkədən inanıram. Əziz qardaşım bir az əvvəl çox faydalı bir görüş keçirdik, xüsusilə ticarət, enerji və müdafiə sənayesi sahələrindəki əlaqələrimizi müzakirə etdik. Ermənistanla münasibətlər başda olmaqla regional proseslər haqqında fikir mübadiləsi apardıq...”.

Türkiyə lideri əlavə edib ki, bu ilin may ayında Ankarada keçiriləcək birgə iqtisadi komissiyanın 11-ci iclası bu istiqamətdə hazırlanacaq “Yol xəritəsi”nin müəyyənləşdirilməsinə fayda verəcək.

Prezident Ərdoğan Azərbaycanın D8-ə (1997-ci ildə səkkiz müsəlman ölkəsinin (Türkiyə, Bangladeş, İndoneziya, İran, Malayziya, Misir, Nigeriya, Pakistan) iştirakı ilə qurulan iqtisadi əməkdaşlıq platforması – Developing-8) üzvlük müraciətini ən güclü şəkildə dəstəklədiklərini vurğulayıb: “Bəzi tərəddüdləri olan Misir başda olmaqla, D8 üzvləri arasında bu istiqamətdə təşəbbüslər irəli sürdüm və irəli sürməkdə də davam edəcəyik”.

Prezident İlham Əliyev də həmkarı ilə təkbətek görüş əsnasında bir çox məsələləri müzakirə etdiklərini, bu il üçün və gələcək illər üçün “Yol xəritəsi”ni bir daha gözəndirərək keçirdiklərini deyib. “Müdafiə sənayesi sahəsində çox gözəl irəliləyişlər var və prezident seçkilərindən iki gün sonra mənim iştirak etdiyim ilk tədbir “Bayraktar Akıncı” PUA-sının təqdimatı idi”, – deyə İlham Əliyev diqqətə çatdırıb.

Sonra prezidentlərin iştirakı ilə Azərbaycan-Türkiyə sənədlərinin imzalanması mərasimi olub.

“Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyi ilə Türkiyə Respublikasının Ali Təhsil Şurası arasında Türkiyə-Azərbaycan Universitetinin yaradılmasına dair Anlaşma Memorandumu”, eləcə də iki ölkənin hökumətləri arasında baytarlıq sahəsində, iki ölkə arasında gəlirlərə görə vergilərə münasibətdə

ikiqat vergitutmanın aradan qaldırılması və vergidən yayınmanın qarşısının alınması haqqında sazişlər imzalanıb.

Türkiyə və Azərbaycan liderləri daha sonra mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər.

davamı səh. 2-də

Milli teatrların əməkdaşlığı

Bir müddət öncə (2021-ci il) Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyi, YARAT Müasir İncəsənət Məkanı və Rusiya Teatr Sənəti İnstitutunun (keçmiş QİTİS) birgə layihəsi olan “Gənc teatr prodüserləri üçün laboratoriya”-sı həyata keçirilmişdi. Ölkəmizdə teatr menecmentinin və prodüserlik strukturunun inkişafı, teatr idarəetməsi sahəsində gənc nəslin bilik və bacarıqlarının artırılması layihənin əsas məqsədini təşkil edirdi.

Teatr sahəsində prodüserlik bu gün aktual məsələlərdən biridir. Postsovet məkanı ölkələrində teatrda inkişaf və yenilikləri həyata keçirmək, o cümlədən prodüserlik sahəsində proqramı yiyələnmək bu sahənin inkişafı

üçün ən vacib məqam sayılır.

Məsələyə növbəti əhatəli yanaşma bu dəfə də Akademik Milli Dram Teatrının təşəbbüsü ilə reallaşır. Rusiyadan gələn teatr sənəti üzrə tanınmış pedaqoqlar və aktyorlar 19-21 fevral tarixlərində Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrında ustad dərsləri keçirlər.

Ustad dərsləri Azərbaycan Mədəniyyət Nazirliyi, Rusiya Milli Dram Teatrı – Aleksandrinski Teatrı (Sankt-Peterburq), Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrı və Azərbaycan Teatr Xadimləri İttifaqının (ATXİ) təşkilatçılığı ilə “Aleksandrinski Teatr Məktəbi” təhsil layihəsi çərçivəsində həyata keçirilir.

davamı səh. 5-də

Sankt-Peterburqun Mariinski Teatrında Azərbaycanın dahi bəstəkarı Fikrət Əmirovun “Min bir gecə” baletinin növbəti nümayişləri olub.

Rusiya Federasiyasının Əməkdar incəsənət xadimi, tanınmış xoreoqraf, həmyerlimiz Eldar Əliyevin quruluş verdiyi balet 13, 14, 17 fevral tarixlərində Neva sahilində sənətseverlərə təqdim edilib. Qeyd edək ki, Fikrət Əmirovun ölməz sənət incisi Eldar Əliyevin quruluşunda artıq neçə illərdir Sankt-Peterburqun Mariinski Teatrında, teatrın Primorsk səhnəsində (Vladivostok), eləcə də digər şəhərlərdə uğurla nümayiş olunur.

Bu dəfə Mariinski Teatrının simfonik orkestri və xorunu Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrının baş dirijoru Əməkdar artist Əyyub Quliyev idarə edib. Tamaşaların birində ilk dəfə Şəhriyar rolunu Azərbaycanın Əməkdar artisti Timur Əsgərov ifa edib. Şəhriзад partiyasını Mariinski Teatrının solisti Renata Şakirova, eləcə də Mariinski Teatrının Primorsk səhnəsinin truppasında yer alan yapon balet artistləri Arina Haqase və Saki Nisida oynayıblar.

“Min bir gecə” – Sankt-Peterburq səhnəsində daha üç gecə

Bu dəfə Fikrət Əmirovun vəfatının 40-cı ildönümü ərəfəsində

Fikrət Əmirovun əsrarəngiz musiqisi, səhnə ustalarının təkrarsız ifası Rusiyanın Şimal paytaxtının sənətseverləri tərəfindən sürəkli alqışlarla qarşılanıb.

Üçüncü tamaşadan sonra gecədə fəxri qonaq qismində iştirak edən Azərbaycanın Sankt-Peterburqdakı baş konsulu Sultan Qasimov, Macarıstanın

baş konsulu Viktor Sederkenyi və Tacikistanın baş konsulu Xomidcon Nəzəri səhnə arxasına gələrək xoreoqraf Eldar Əliyevi, dirijor Əyyub Quliyevi və teatrın solistlərini uğurlu çıxışları münasibətilə təbrik ediblər.

Sultan Qasimov dahi Fikrət Əmirovun əsərinin yeni quruluşunda Rusiyanın aparıcı teatrının səhnəsində ifa edilməsini mə-

dəni əlaqələrin inkişafında mühüm hadisə adlandıraraq, Mariinski Teatrının rəhbərliyinə və yarıdıcı kollektivinə minnətdarlığını bildirib.

Qeyd edək ki, Fikrət Əmirovun “Min bir gecə” nağıllarının motivləri əsasında (libretto: Maqşud və Rüstəm İbrahimbəyovlar) yaratdığı baletin premiyerası 1979-cu ildə Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrında olub. Dünya balet sənətinin incilərindən olan əsər indiyədək bir çox teatrların repertuarını bəzəyib.

“Min bir gecə”nin Sankt-Peterburq səhnəsində budəfəki nümayişləri dahi bəstəkarın xatirə günü ərəfəsinə təsadüf etməsi ilə də əlamətdar olub.

Fevralın 20-də Azərbaycanın və SSRİ-nin Xalq artisti, SSRİ Dövlət mükafatı laureatı, Sosialist Əməyi Qəhrəmanı Fikrət Məşədi Cəmil oğlu Əmirovun (1922–1984) vəfatının 40-cı ildönümü tamam oldu...

Səttar Bəhlulzadənin Ev-Muzeyinə yeni eksponatlar təqdim olunub

Bu il Azərbaycan təsviri sənətinin görkəmli nümayəndəsi, Xalq rəssamı, Dövlət mükafatı laureatı Səttar Bəhlulzadənin (1909–1974 anadan olmasının 115, vəfatının 50-ci ildönümüdür. Yubiley münasibətilə müxtəlif tədbirlər təşkil olunur.

Fevralın 16-da Səttar Bəhlulzadənin Əmircan qəsəbəsindəki ev-muzeyinə hədiyyə olunan yeni eksponatların təqdimatı keçirilib.

Tədbirdə tanınmış mədəniyyət və incəsənət xadimləri, Mədəniyyət Nazirliyinin

əməkdaşları və ictimaiyyət nümayəndələri iştirak ediblər.

Ev-muzeyin direktoru Pərzad Abdinova çıxışında bildirib ki, hədiyyə olunan eksponatlar muzeyin fondunu zənginləşdirəcək. O, təqdim olunan eksponatlarla görə təşəkkür edib.

davamı səh. 5-də

Ədəbiyyat Muzeyində Beynəlxalq Ana Dili Günü

21 fevral Beynəlxalq Ana Dili Günüdür (International Mother Language Day). Bu gün 1999-cu ildə UNESCO tərəfindən milli dillərin və mədəni müxtəlifliyin qorunması məqsədilə təsis edilib.

Nizami Gəncəvi adına Milli Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyində əlamətdar günə həsr olunmuş “Mənim ana dilim – mənim kimliyim” adlı ədəbi-bədii tədbir keçirilib.

Muzeyin direktoru akademik Rafael Hüseynov Beynəlxalq Ana Dili Günüün yaranma tarixindən danışılıb. Hazırda dünyada 7 mindən çox canlı dilin mövcud olduğunu söyləyən direktor onlardan bəzilərinin geniş yayılmasının səbəbinin bu dilin vətəni olan ölkələrin imperiya keçmişli ilə bağlı olduğunu vurğulayıb. Bildirib ki, müxtəlif dillər dünyadakı mədəniyyətlərin ifadəsidir. Dil məhv olarsa, onlarla birlikdə bütün bir mədəniyyət də məhv olar.

Akademik Rafael Hüseynov qeyd edib ki, Azərbaycan dili tarixən həm zəngin inkişaf yolu keçib, həm də müəyyən vaxtlarda ciddi təsir və təzyiqlərə məruz qalıb. Dilimizin inkişafına dövlət səviyyəsində ilk qayğı Cümhuriyyət dövründə göstərilib. Bildirilib ki, təhsil sisteminin milli zəmin əsasında qurulmasında 1918-ci il iyunun 27-də Azərbaycan (türk) dilinin dövlət

dili elan olunması və avqustun 28-də məktəblərin milliləşdirilməsi haqqında qərarın qəbul edilməsinin mühüm əhəmiyyəti olub.

Akademik XX əsrin ikinci yarısında ana dilimizin öz qüdrətini qorumasında, işlək dilə çevrilməsində Ulu öndər Heydər Əliyevin müstəsna xidmətlərini qeyd edib. Vurğulayıb ki, onun ana dilimizə həssas münasibəti Prezident İlham Əliyevin apardığı dil siyasətində də davam etdirilir.

Bədii hissə ilə davam edən tədbirdə Bakı şəhər 3 nömrəli Uşaq-gənclər inkişaf mərkəzinin şagirdləri “Ana dilim” mövzusunda şeirlər səsləndiriblər. Məktəblərin ifasında musiqi nümunələri də təqdim olunub.

Xalq çalğı alətlərinin hazırlanması ilə bağlı vahid prinsip olmalıdır

Mədəniyyət Nazirliyinin təklifi əsasında Azərbaycan xalq çalğı alətlərinin standartlarının hazırlanması üzrə Texniki komitə yaradılıb.

Fevralın 19-da Milli Kitabxanada Texniki komitənin ilk iclası keçirildi. İclasda Mədəniyyət Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Antihisar və İstehlak Bazasına Nəzarət Dövlət Xidməti “Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutu” publik hüquqi şəxsin əməkdaşları və Texniki komitənin üzvləri iştirak edirdilər.

Mədəniyyət nazirinin müşaviri Cahangir Səlimxanov çıxışında bildirdi ki, xalq çalğı alətlərinə dair standartların hazırlanmasında intellektual və təcrübə yanaşmalar tətbiq edilməlidir. Bu standartlar milli musiqi alətlərinin həm qorunub saxlanılmasına, həm də təkmilləşdirilməsinə öz töhfəsini verəcək.

davamı səh. 3-də

Lankaran teatrının “Müqəssir”i Bakıda da səhnəyə çıxdı

səh. 2

Rəşid Behbudovun repertuarından musiqi inciləri

səh. 3

“Türk Mədəni İrsi Konvensiyası” hazırlanır

səh.3

Baş nazir və Nazirlər Kabinetinin üzvləri təyin ediliblər

Prezident seçkilərindən sonra Konstitusiyanın tələbinə (maddə 116. "Yeni seçilmiş Azərbaycan Respublikasının Prezidenti vəzifəsini tutduğu və səlahiyyətlərini icra etməyə başladığı gün Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti Azərbaycan Respublikası Prezidentinə istefa verir") əsasən, fevralın 14-də istefa vermiş Nazirlər Kabinetinin yeni tərkibi təsdiqlənib.

Prezident İlham Əliyev fevralın 16-da bununla bağlı sərəncamlar imzalayıb.

Dövlət başçısının sərəncamı ilə Əli Hidayət oğlu Əsədov Azərbaycan Respublikasının Baş naziri təyin edilib.

Bundan öncə Milli Məclisdə "Əli Hidayət oğlu Əsədovun Azərbaycan Respublikasının Baş naziri vəzifəsinə təyin edilməsinə razılıq verilməsi haqqında" məsələyə baxılmış, parlament bu təyinatla razılıq vermişdi.

Qeyd edək ki, Əli Əsədov 2019-cu ildən Azərbaycan Respublikasının Baş naziridir.

Dövlət başçısının sərəncamı ilə fevralın 16-da Nazirlər Kabinetinin aşağıdakı üzvləri təyin ediliblər:

Baş nazirin birinci müavini – Yaqub Abdulla oğlu Eyyubov;

Baş nazirin müavini – Əli Cavad oğlu Əhmədov;

Baş nazirin müavini – Şahin Abdulla oğlu Mustafayev;

Daxili işlər naziri – Vilayət Süleyman oğlu Eyvazov;

Ekologiya və təbii sərvətlər naziri – Muxtar Bahadur oğlu Bayayev;

Elm və təhsil naziri – Emin Eldar oğlu Əmrullayev;

Energetika naziri – Pərviz Oqtay oğlu Şahbazov;

Əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri – Sahil Rafiq oğlu Bayayev;

Fövqəladə hallar naziri – Kəmaləddin Fəttah oğlu Heydərov;

Gənclər və idman naziri – Fərid Fəzli oğlu Qayıbov;

Xarici işlər naziri – Ceyhun Əziz oğlu Bayramov;

İqtisadiyyat naziri – Mikayıl Çingiz oğlu Cəbbarov;

Kənd təsərrüfatı naziri – Məcnun Qadir oğlu Məmmədov;

Maliyyə naziri – Samir Rauf oğlu Şərifov;

Mədəniyyət naziri – Adil Qabil oğlu Kərimli;

Müdafiə naziri – Zakir Əsgər oğlu Həsənov;

Müdafiə sənayesi naziri – Vüqar Valeh oğlu Mustafayev;

Rəqəmsal inkişaf və nəqliyyat naziri – Rəşad Nəbi oğlu Nəbiyev;

Səhiyyə naziri – Teymur Yusif oğlu Musayev;

Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri –

Bahar Əvəz qızı Muradova;

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri – Fuad Rauf oğlu Muradov;

Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri – Şahin Soltan oğlu Bağirov;

Dövlət Sərhəd Xidmətinin rəisi – Elçin İsağa oğlu Quliyev;

Dövlət Statistika Komitəsinin sədri – Tahir Yaqub oğlu Budaqov;

Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin sədri – Anar Adil oğlu Quliyev;

Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri – Rövşən Şükür oğlu Rzayev;

Dövlət Miqrasiya Xidmətinin rəisi – Vüsal Əfqan oğlu Hüseynov;

Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin rəisi – Əli Nağı oğlu Nağıyev;

Xarici Kəşfiyyat Xidmətinin rəisi – Orxan Sədyar oğlu Sultanov;

Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin rəisi – Mürsəl Qorxmaz oğlu İbrahimov;

Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin sədri – Zaur Rauf oğlu Mikayılov;

Dövlət Turizm Agentliyinin sədri – Fuad Hübət oğlu Nağıyev;

Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin sədri – Qoşqar İlahi oğlu Təhməzli;

Milli Arxiv İdarəsinin rəisi – Əsgər Adil oğlu Rəsulov.

Qeyd edək ki, Nazirlər Kabinetinin yeni tərkibində əvvəlki tərkibdən iki nəfər – ədliyyə naziri Fikrət Məmmədov və Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı yer almayıb.

Prezidentin müvafiq sərəncamları ilə ədliyyə naziri təyin olunanədək həmin vəzifənin müvəqqəti icrası nazir müavini Azər Cəfərova, Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri təyin olunanədək həmin vəzifənin müvəqqəti icrası isə komitə sədrinin birinci müavini Səyyad Salahlıya həvalə edilib.

BXA-da muxtar respublikanın 100 illiyi münasibətilə dəyirmi masa

Bakı Xoreoqrafiya Akademiyası (BXA) kitabxanasının təşkilatçılığı ilə Naxçıvan Muxtar Respublikasının (NMR) 100 illik yubileyi münasibətilə dəyirmi masa keçirilib.

Dəyirmi masada BXA-nın rəhbərliyi, NMR Mədəniyyət Nazirliyi Babək Rayon Mədəniyyət İdarəsinin müdiri Fətəli Axundzadə iştirak edib.

Çıxışlarda Azərbaycanda xoreoqrafiya sənəti ənənələrinin qorunması və inkişaf etdirilməsi istiqamətində atılan mühüm addım kimi Bakı Xoreoqrafiya Məktəbinin yaradılmasında Ümummilli lider Heydər Əliyevin danılmaz xidmətləri qeyd edilib. Bildirilib ki, Ulu öndərin ölkəmizdə rəqs sənətinin inkişafına göstərdiyi qayğı Prezident İlham Əliyev tərəfindən davam etdirilir. Bu sahə üzrə yüksəkixtisaslı kadrların hazırlanması məqsədilə 2014-cü ildə Xoreoqrafiya Məktəbinin bazasında BXA-nın yaradılması bunun əyani sübutudur.

Tədbirdə regionlarda xoreoqrafiya sənətinin daha peşəkar şəkildə təbliğ edilməsi məqsədilə mədəniyyət mərkəzlərinin və digər incəsənət ocaqlarının nəzdində rəqs studiyalarının yaradılması ilə bağlı təkliflər səsləndirilib.

Bədnam qonşularımız tərəfindən Azərbaycanın folklor nümunələri, qədim musiqi alətləri, milli rəqləri, hətta dünyaşöhrətli bəstəkarlarımızın əsərlərinin mənimsənilməsinə qarşı davamlı addımların atılmasının zəruriliyi vurğulanıb.

Sonda BXA-nın sinif otaqları, məşq zalları ilə tanışlıq olub.

əvvəli səh. 1-də

Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın bəyanatından

Azərbaycan ilə əməkdaşlığımızın Ümummilli lider Heydər Əliyevin vurğuladığı "Bir millət, iki dövlət" şüarı əsasında irəlilədiyini görürük. Ümumi ticarət dövriyyəmiş keçən il ilk dəfə 7,5 milyard dollar səviyyəsinə çatdı. 15 milyard dollarlıq hədəfimizə çatmaq üçün səylərimizi artırmaqda qətiyyətlilik.

Kritik meydan oxumaların yaşandığı bir dövrdə ölkələrimizin nəqliyyat və enerji sahələrindəki potensialını inkişaf etdirməli olduğumuz aşkardır. Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xətti əsasən bunun ən konkret nümunələrindəndir. Bu xətdən ən yüksək səmərə götürmək üçün bərpa işləri sürətlə başa çatdırılmalıdır.

Ötən ilin sentyabrında "Türk qapısı" Naxçıvana səfərim zamanı hörmətli Əliyev ilə birlikdə Qars-Naxçıvan dəmir yolu layihəsi ilə bağlı niyyət protokolunu bu düşüncə ilə imzaladıq.

TANAP-ın imkanlarının artırılması, Xəzər təbii qazının Türkiyəyə və Avropaya çatdırılması bu istiqamətdəki prioritetlərimiz arasındadır. Naxçıvana səfərim çərçivəsində təməlini qoyduğumuz İğdır-Naxçıvan təbii qaz boru kəməri layihəsi ilə enerji sahəsində əməkdaşlığımızı yeni bir səviyyəyə çatdırdığımızı da xatırlatmaq istəyirəm.

“Regionda sabitlik üçün birlikdə çiyin-çiyinə hərəkət edirik”

Cənubi Qafqazda sülh və sabitliyə dair atılan addımları da mütakirə etdik. Azərbaycan ilə Ermənistan arasında davamlı sülhün imzalanmasının bölgəmiz və dünyada sülh, əmin-amanlıq və sabitlik üçün yeni bir ümid mənbəyi olacağı şübhəsizdir. Bu prosesdə Azərbaycan ilə birlikdə çiyin-çiyinə hərəkət edirik. Qarabağda işğala son qoyulması ilə birlikdə bölgəmizdə davamlı sülh üçün tarixi bir fürsət pəncərəsi açıldı. Bu fürsət pəncərəsinin bağlanmaması çox önəmlidir. Ermənistanın uzaqgörənliklə düşünerək strateji bir perspektivlə bu prosesi dəyərləndirməli olduğuna inanıram. Üçüncü tərəfləri də prosesi zəhərləmək əvəzinə, konstruktiv töhfələr verməyə dəvət edirik.

Ailə məclisimiz olan Türk Dövlətləri Təşkilatındakı birliyimizin daha da təsisatlanması və güclənməsi üçün çalışmaqda davam edirik. İyul ayında təşkilatımızın fəvqəladə Zirvə görüşünün Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı Şuşada keçirilməsi ilə əlaqədar xüsusilə məmnunluğumu bildirmək istəyirəm.

Qarşıdakı dövrdə Can Azərbaycan ilə qarşılıq hüququmuz və Şuşa Bəyannaməsinə ortaya qoyduğumuz ruhla yol getməkdə davam edəcəyik.

Əziz qarşıdaşımın şəxsinə bütün Azərbaycan xalqına ötən il 6 fevral zəlzələləri zamanı millətimizə göstərdiyi həmrəyliyə görə təşəkkür edirəm. Digər yardımları ilə yanaşı, Azərbaycan Kəhrəmanmaraşda 32 hektar ərazidə 1000 ev və 799 iş yeri inşa etməkdədir.

Prezident İlham Əliyevin bəyanatından

Bu gün Türkiyə-Azərbaycan birliyi təkcə bölgə üçün deyil, Avrasiya üçün önəmli ami-

Gücümüzə güc qatırıq, bütün məsələlərdə bir yerdəyik

“Bölicü, separatçı qüvvələrə Azərbaycan ərazisində yer yoxdur və heç vaxt olmayacaq”

lə çevrilib... Türkiyə bu gün dünya çapında söz sahibidir. Təkcə bölgəmizdə deyil, dünya çapında bir çox məsələlər Türkiyənin mövqeyindən asılıdır. Türkiyə bölgəmizdə əmin-amanlığın, sülhün və işbirliyinin qarantıdır. Türkiyənin güclü sənaye potensialı, güclü iqtisadiyyatı, o cümlədən hərbi gücü Türk dünyasına mənsub olan hər bir insanı sevindirir.

2020-ci ilin noyabr ayında İkinci Qarabağ savaşı başa çatanda Azərbaycan işğalda olan ərazisinin böyük hissəsini azad etmişdir və bütün 44 gün ərzində Türkiyə bizim yanımızda idi... Azərbaycan xalqı bu qarşılıq dəstəyini heç vaxt unutmayacaq. Bu gün söhbət əsnasında mən demişdim ki, ondan əvvəl də Türkiyə-Azərbaycan əlaqələri qarşılıq əlaqələri idi. Ancaq İkinci Qarabağ savaşından sonra bizə göstərilən dəstək bu əlaqələri yeni yüksək zirvəyə qaldırdı. Bu gün Müttəfiqlik Bəyannaməsini əsas götürərək biz bütün məsələlərdə bir yerdəyik, bir nöqtəyə vururuq.

Biz öz gücümüzə güc qatırıq və təbii ki, Türk dünyasının birləşməsi, orta qöklərə sahib olan xalqların bir arada olması Türk Dövlətləri Təşkilatının hər bir üzvünü gücləndirəcək. Bu gün bu məsələ ilə də bağlı geniş müzakirə aparılmışdır. Türk Dövlətləri Təşkilatının Şuşada keçiriləcək qeyri-rəsmi Zirvə görüşü, hörmətli Prezidentin qeyd etdiyi kimi, bu ilin iyul ayında keçiriləcəkdir. Eyni zamanda müşahidəçi statusunda olan Şimali Kipr Türk Cümhuriyyətinin Prezidenti də mənim dəvətimlə bu görüşdə iştirak edəcək və bu, bizim ümumi işimizə, Türk xalqlarının birliyi işinə növbəti güclü təkan verəcək.

Bizim birgə həyata keçirdiyimiz layihələr kifayət qədər çoxdur. Nəqliyyat, enerji layihələri bizim sərhədlərimizdən kənarda da artıq önəmli rol oynayır. Enerji və nəqliyyat təhlükəsizliyi bu gün dünya gündəliyinin ön

sıralarında olan mövzulardır... Keçən il Azərbaycan Türkiyəyə 9 milyard kubmetr təbii qaz ixrac edilmişdir. Əldə edilmiş razılaşmalar əsasında qazın həcminin artırılması nəzərdə tutulur, o cümlədən Türkiyə ərazisindən Avropaya gedən təbii qaz qitənin bir çox ölkələri üçün önəmli enerji təhlükəsizliyi məsələsidir. Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu yüklərin həcmi 1 milyon tondan 5 milyon tona çatdırmaq üçün bu ilin ortalarında tam istismara verilməlidir.

“Bizim ordularımız bir yumruq anlamına gəlib”

Əməkdaşlığımızın önəmli istiqamətlərindən biri də hərbi sahədə işbirliyi. Bizim ordularımız bir yumruq anlamına gəlib, hər il ən azı 10 hərbi təlim həm Türkiyədə, həm Azərbaycanda keçirilir və beləliklə, bizim hərbi gücümüz daha da artır. İkinci Qarabağ savaşı və ondan sonra düz 5 ay əvvəl keçirdiyimiz antiterror əməliyyatı bir daha onu göstərdi ki, Türkiyənin ordu modeli Azərbaycanda artıq tam oturmuş. Qarabağda keçirilmiş antiterror əməliyyatı ölkəmizin suverenliyini tam təsdiqləmişdir, artıq bölicü, separatçı qüvvələrə Azərbaycan ərazisində yer yoxdur və bundan sonra heç vaxt olmayacaq.

Bu gün təbii ki, müdafiə sənayesi sahəsində yeni imkanlar açılıb. Bu bərədə geniş müzakirələr aparıldı. Birgə istehsalla əlaqədar konkret planlarımız var.

Bu gün təhsillə bağlı önəmli anlaşma imzalanmışdır. Bu, gələcəyə yönəlmiş təşəbbüsdür. Türkiyə-Azərbaycan Universitetinin yaradılması, sadəcə olaraq, təhsil məsələsi deyil. Bu, bizim birliyimizin növbəti rəmzidir. Əminəm ki, yaxın gələcəkdə bu universitet neinki Azərbaycanda, bölgədə ən aparıcı ali məktəblərdən birinə çevriləcəkdir.

Lənkəran teatrının “Müqəssir”i Bakıda da səhnəyə çıxdı

Bölgə teatrlarının yaradıcılıq yeniliklərini izləmək, onların repertuarı ilə əyani tanışlıq üçün fürsət olan “Qonaq teatr” layihəsi davam edir.

Mədəniyyət Nazirliyi və Azərbaycan Teatr Xadimləri İttifaqının (ATXI) layihəsi çərçivəsində fevralın 19-da Lənkəran Dövlət Dram Teatrının “The Müqəssir” (Əbdürrəhim bəy Haqverdiyevin “Kimdir müqəssir?” pyesinin motivləri əsasında) tamaşası göstərildi.

ATXI-nin böyük səhnəsində oynanılan tamaşanın quruluşçu rejissoru Abdulla Elşadlı, quruluşçu rəssamı Tərlan Sadiqov, bəstəkarı Azər Hacıəsgərlidir. Rolları Xalq artisti Qabil Quliyev, aktyorlar Saleh Özminzadə, Vəfa Hacızadə, Nizami Qurbanov, Günel Abbaszadə, Məleykə Cəfərova, Teymur Hacızadə və Amil İbrahimli ifa etdilər.

Tərtibat, səhnə geyimləri və musiqi həlli baxımından diqqəti cəlb edən tamaşada rejissor klassik mətni çağdaş ifadə dilinə çevirməklə onun üzərində bir neçə əməliyyat aparıb. Nəticədə məlum mətni dekonstruksiya etməklə kifayətlənməyərək ona bir az da effektiv təqdimat üsullarını qatmışdı. Tamaşada Mixail Bulqakovun və Səbuh İmanovun mətnlərindən də istifadə olunub.

Bu mənada, tərtibat və musiqi həllində əsərdən, onun ana ideyasından irəli gələn sadə hekayət alt qatdakı kosmopolit təyinin sintezində ifadə dili ilə təqdim olunub.

Hamidə

“Şur” ansamblının 70 illiyi qeyd olunub

Müslüm Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasında Mədəniyyət Nazirliyi və Qarabağ RMI-nin təşkilatçılığı ilə “Şur” ansamblının 70 illik yubileyinə həsr olunmuş konsert proqramı keçirilib.

Fevralın 15-də gerçəkləşən tədbirdə mədəniyyət nazirinin müavini Murad Hüseynov, Qarabağ RMI-nin rəisi Qabil Həsənov, Ağdam rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri, mədəniyyət, incəsənət xadimləri iştirak ediblər.

Konsertdən əvvəl “Şur” ansamblının yaranmasından, fəaliyyəti dövründə Azərbaycan mədəniyyətinə, muğam sənətinin inkişafına verdiyi töhfələrdən bəhs olunub.

Daha sonra ansamblın solistlərinin və xor kollektivinin ifasında muğamlar, xalq mahnıları və təsniflərdən ibarət konsert proqramı təqdim edilib.

Qeyd edək ki, Ağdamda yaradılan “Şur” ansamblı vaxtilə respublikamızın müxtəlif bölgələrində, həmçinin keçmiş SSRİ məkanında konsert proqramları ilə çıxış etmiş, muğam, təsnif və xalq mahnılarımızın gözəl ifasıyla böyük rəğbət qazanmışdı. Ansamblın yaradıcısı tanınmış tarzen Xosrov Fərəcov olub. Arif Babayev, Məsum İbrahimov, Nəzakət Məmmədova, Aygün Bayramova, Səxavət Məmmədov, Cəbir Abdullayev, Feyruz Səxavət, Səbir Abdullayev, Əbülfət Əliyev, Qədir Rüstəmov, Şahmali Kürdoğlu, Hafiz Sədirzadə, Sədi Məmmədov və başqa xanəndələr böyük səhnəyə “Şur” ansamblından gəliblər.

Ağdam şəhərinin Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal edilməsindən sonra 20 ilə yaxın müddətdə fəaliyyətsiz qalan “Şur” ansamblı 2010-cu ildən fəaliyyətini yenidən bərpa edib.

Xalqlarımızın yaxınlaşması üçün qarşılıqlı mədəniyyət layihələri zəruridir

Mədəniyyət Nazirliyində Xorvatiya nümayəndə heyəti ilə görüş

Mədəniyyət naziri Adil Kərimli fevralın 19-da ölkəmizdə səfərdə olan Xorvatiya Respublikasının Xarici və Avropa İşləri Nazirliyinin siyasi məsələlər üzrə dövlət katibi Frano Matusiçin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Nümayəndə heyətini salamlayan nazir Azərbaycan ilə Xorvatiya arasında əlaqələrin inkişafından danışib. Bildirilib ki, iki ölkənin rəhbərləri arasında mövcud səmimi münasibətlər geniş spektrli faydalı əməkdaşlıq üçün zəmin yaradıb.

Qeyd olunub ki, beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində qarşılıqlı dəstək və mədəniyyətin müxtəlif sahələri üzrə əməkdaşlığın genişləndirilməsi hər iki ölkə üçün əhəmiyyət kəsb edir. Nazir bu il mayın 1-3-də Bakıda keçiriləcək VI Ümumdünya Mədəniyyətlər-arası Dialoq Forumu haqqında məlumat verib, Xorvatiya tərəfinin bu mötəbər tədbirdə iştirakından məmnun olacağımızı deyib.

Frano Matusiç Xorvatiya ilə Azərbaycanın uzun illərdən bəri səmərəli iqtisadi-ticarəti əlaqələrə sahib olduqlarını diqqətə çatdırıb. Bildirib ki, xalqlarımızın yaxınlaşması, tarixi-mədəni mirasımızın tanınması üçün qarşılıqlı mədəniyyət layihələrinin həyata keçirilməsi zəruridir.

Söhbət zamanı Azərbaycan-Xorvatiya birgə Hökumətlərarası Komissiyasının Bakıda keçiriləcək növbəti iclası və qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Görüşdə Xorvatiyanın Azərbaycandakı səfəri Branko Zebiq və Azərbaycanın Xorvatiyadakı səfəri Anar İmanov da iştirak ediblər.

Sonda xatirə şəkli çəkdirilib. Xorvatiya nümayəndə heyətinin rəhbərinə Azərbaycan tarixi hədiyyə edilib.

Qeyd edək ki, Frano Matusiç özü də peşəkar musiqiçi, gitara ifaçısıdır. Zaqreb Musiqi Akademiyasını bitirib. 2004-cü ildə ölkə parlamentinin deputatı seçilənədək musiqiçi və pedaqoq

kimi fəaliyyət göstərüb, Dubrovnik Bələdiyyəsində mədəniyyət üzrə məsul şəxs olub. 2015-ci ildən hökumət işinə – əvvəl Turizm Nazirliyinə, daha sonra Xarici və Avropa İşləri Nazirliyinə keçib.

Fevralın 19-da Bakıda Azərbaycan və Xorvatiyanın müvafiq nazirlikləri arasında siyasi məsləhətləşmələrin növbəti raundu keçirilib.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən bildiriblər ki, Azərbaycan nümayəndə heyətinə xarici işlər nazirinin müavini Fərid Rzaev, Xorvatiya nümayəndə heyətinə bu ölkənin Xarici və Avropa İşləri Nazirliyinin siyasi məsələlər üzrə dövlət katibi Frano Matusiç rəhbərlik ediblər.

Görüş zamanı iki ölkə arasında strateji tərəfdaşlığın gücləndirilməsi, siyasi, iqtisadi və humanitar sahələrdə, o cümlədən beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində əməkdaşlığın hazırkı vəziyyəti və inkişaf perspektivləri, eləcə də ölkəmiz tərəfindən həyata keçirilən strateji enerji və nəqliyyat layihələri ilə bağlı müzakirələr aparılıb.

Mədəniyyət və yaradıcı sənayələr üzrə mütəxəssislərlə görüş

Mədəniyyət Nazirliyində mədəniyyət və yaradıcı sənayələr (MYS) sahəsi üzrə mütəxəssislərlə hesabat və planlaşdırma görüşü keçirilib.

Fevralın 16-da nazir müavini Səadət Yusifovanın iştirakı ilə gerçəkləşən görüşün məqsədi 2023-cü il ərzində MYS-nin inkişafı istiqamətində görülmüş işlər üzrə yekun nəticələrin təqdim edilməsi, bu sahədə mövcud olan çətinliklər barədə fikir mübadiləsinin aparılması, həmçinin 2024-cü il üçün planlaşdırılan layihə və tədbirlərə dair məlumatların, müvafiq tövsiyə və tapşırıqların verilməsi idi.

Öncə Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən MYS sahəsində 2023-cü ildə görülmüş işlərə dair hesabat təqdim olunub. Bildirilib ki, ötən il ümumilikdə 15 min nəfərin qatıldığı 30 layihə həyata keçirilib, 8 yerli təhsil proqramına start verilib, 20-dək yeni biznes subyektinin formalaşdırılmasına dəstək göstərilib.

Daha sonra "CulTech" (mədəniyyət sahəsində startaplar), "GameTech" (oyun texnologiyaları), reklam, dizayn, film, animasiya, yumor, musiqi və media sahələrində fəaliyyət göstərən mütəxəssislər təqdimatları edib, 2024-cü il üçün tədbirlər planına dair təkliflərini səsləndiriblər.

Qeyd olunub ki, bu il üçün əsas hədəflər sırasında layihələrə daha çox iştirakçı və tərəfdaşların cəlb olunması, dövlət-özəl tərəfdaşlığının genişləndirilməsi, ekosistem oyunçuları arasında şəbəkələşmə prosesinin davam etdirilməsidir.

Görüş MYS sahəsində iştirakçıları maraqlandıran məsələlərin müzakirəsi ilə davam edib.

“Türk Mədəni İrsi Konvensiyası” hazırlanır

Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunda (TMİF, mənzil-qərgahı Bakıda yerləşir) üzv ölkələrin Xarici İşlər və Mədəniyyət nazirliklərinin nümayəndələri, irs sahəsində ekspertlər, eləcə də təşkilatın layihə rəhbərləri və tədqiqat üzrə mütəxəssislərinin iştirakı ilə ikigünlük müşavirələr olub.

TMİF-dən verilən məlumata görə, ekspert qruplarının iştirakı ilə sessiyalar keçirilib, “Türk Mədəni İrsi Konvensiyası”nın hazırlanmasına dair təkliflər irəli sürülüb, Türk dövlətləri başçılarından Türk dünyası əməkdaşlıq təşkilatları qarşısında qoyduqları vəzifələr, eyni zamanda, “TURKTIME” proqram sənədi müzakirə edilib.

Fondun prezidenti Aktotı Raimkulova iclasın gündəliyi haqqında məlumat verib. O, “Türk Dünyası 2040 Vizyonu” çərçivəsində hazırlanması TMİF-ə həvalə edilən “Türk Mədəni İrsi Konvensiyası” layihəsi üzərində işlərin başlandığını vurğulayıb.

Konvensiya layihəsi ilə bağlı təqdimat olub, sənədin təkmilləşdirilməsi və qarşılıqlı maraq doğuran məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Fond tərəfindən yaradılmış ekspert qrupu ilə görüşlər (o cümlədən onlayn) keçirilib, daha sonra yekun rəylərin təşkilatı üzv ölkələrin Xarici İşlər və Mədəniyyət nazirliklərinə təqdim edilməsi qərara alınıb.

İclasda təşkilatı üzv ölkələrin müraciətləri və layihə rəhbərlərinin təklifləri əsasında TMİF-in ikiliillik Fəaliyyət Planı nəzərdən keçirilib. Fondun nəzdində Berpaqılar və Türk Dünyasının Məmarlıq Tarixçilərinin Məşvərət Şurasının yaradılması məsələsinə də baxılıb.

Rəşid Behbudovun repertuarından musiqi inciləri

Gəncə Dövlət Filarmoniyasının təşəbbüsü ilə Bakıda konsert

Bakı Musiqi Akademiyası nəzdindəki Opera studiyasında Fikrət Əmirov adına Gəncə Dövlət Filarmoniyasının korifey müğənni Rəşid Behbudovun xatirəsinə həsr olunmuş konserti keçirilib.

Konsertdə Xalq artisti Sərxan Sərxan, Abbas Əhməd, Samir Piriye, həmçinin estrada ansamblının müşayiəti ilə Gəncə Dövlət Filarmoniyasının solistləri – Əməkdar mədəniyyət işçisi Mehərrə Cəfərova, Əməkdar artist Tural Abdullayev, Vəlif Bayramov, Rüstəm Cəfərov və Əli Məmmədov sənətkarın repertuarına müraciət ediblər. Programda vaxtilə Rəşid Behbudovun oxuduğu “Gəncə”, “Zibeydə”, “Lalələr”, “Gözəlim sənəb”, “Sevgilim”, “Əziz dost”, “Ey Vətən” və s. mahnılar ifa olunub.

Gəncə Dövlət Filarmoniyasının direktoru Əməkdar artist Rəhil Qasımov musiqi heyətinə təşəkkürünü bildirib. Qeyd olunub ki, Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi ilə bu cür müştərek konsertlər müxtəlif salonlarda da keçiriləcək.

“Səhnədən səngərə” – şəhid tarzənin xatirəsi anılıb

Fevralın 17-də Rəşid Behbudov adına Dövlət Mahnı Teatrında Vətən müharibəsinin şəhid tarzəni Toğrul Hacıyevin xatirəsinə həsr olunmuş “Səhnədən səngərə” adlı xatirə gecəsi keçirilib.

Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi və “Şəhid Analarına Dəstək” İctimai Birliyinin təşkilatçılığı ilə keçirilən tədbirdə Toğrulun musiqi dünyasından bəhs edən “Səhnə

nədən səngərə” adlı kitab da təqdim olunub.

“Şəhid Analarına Dəstək” İB-nin sədri, şəhid anası Ceyran Həsənova, Toğrul Hacıyevin təh-

sil aldığı məktəbin rəhbərliyi, Milli Konservatoriyada təhsil aldığı illərdə müəllimi olmuş Xalq artisti, tarzən Elçin Həşimov, Əməkdar artist Səbuhi Cəfərov onunla bağlı xatirələrini bölüşüblər. “Səhnədən səngərə” kitabının müəllifi Rəfət Hüseynli şəhidin həyat və döyüş yolu haqqında danışib.

Bildirilib ki, əslən Füzuli rayonundan olan Toğrul Rəfət oğlu Hacıyev 1996-cı il fevralın 17-də Bakıda anadan olub. 2009-cu ildən Azərbaycan Dövlət Uşaq Filarmoniyasında fəaliyyət göstərən “Səhnə” xalq çalğı alətləri ansamblının üzvü olub. 2014–2018-ci illərdə Azərbaycan Milli Konservatoriyasında bakalavr, 2018–2020-ci illərdə isə həmin təhsil müəssisəsində magistr pillələrində tar ixtisası üzrə təhsil alıb. Bir müddət musiqi məktəbində müəllim işləyib.

T.Hacıyev 2020-ci ilin 27 sentyabrında Vətən müharibəsi başlayanda döyüşlərə qatılıb. Oktyabrın 8-də Füzuli uğrunda gedən ağır döyüşlərdə qəhrəmancasına şəhadətə yüksəlib. Dövlət başçısının müvafiq sərəncamları ilə ölümündən sonra “Vətən uğrunda” və “Füzulinin azad olunmasına görə” medalları ilə təltif edilib.

Lalə

Sağlamlıq imkanları məhdud şagirdlərin iştirakı ilə sənət axşamı

Paytaxtın internat məktəblərində təhsil alan sağlamlıq imkanları məhdud şagirdlərin iştirakı ilə “Yer üzünün günəşidir xeyirxahlıq” adlı tədbir keçirilib. Tədbir F.Köçəri adına Respublika Uşaq Kitabxanası, “Liatris Holding” və Azərbaycan Kitab, Maarif və Poliqrafıqlar İctimai Birliyinin birgə təşkilatçılığı, Elm və Təhsil Nazirliyi yanında Məktəbəqədər və Ümumi Təhsil üzrə Dövlət Agentliyinin və Bakı Şəhəri üzrə Təhsil İdarəsinin (BŞTİ) dəstəyi ilə Beynəlxalq Muğam Mərkəzində (BMM) gerçəkləşib.

17 fevral – “Beynəlxalq Təmənnasız Xeyirxahlıq İfadəsi Günü”nə həsr olunmuş tədbirin qonaqları əvvəlcə BMM-in foyesində sağlamlıq imkanları məhdud uşaqların əl işlərindən ibarət sərgi ilə tanış olublar.

Məktəbəqədər və Ümumi Təhsil üzrə Dövlət Agentliyinin direktor müavini, agentliyin Bakı Şəhəri üzrə Təhsil İdarəsinin müdiri vəzifəsini müvəqqəti icra edən Mehriban Vəliyeva, Milli Məclisin deputatları Ceyhan Məmmədov və Jalə Əhmədova, “Liatris Holding”-in rəhbəri Rəhiyyə Əliyeva, F.Köçəri adına Respublika Uşaq Kitabxanasının direktoru Şəhla Qəmbərova, şair Baba Vəziroğlu çıxış ediblər.

Çıxışlarda humanizm, xeyirxahlıq ənənələrinin yaşadılması, Azərbaycanın zəngin mədəni dəyərlərinin gələcək nəsillərə ötürülməsində məktəb və müəllimin rolundan söz açılıb.

Tədbirdə C.Hacıyev adına 3 nömrəli onbirillik musiqi məktəbinin, 2 və 5 nömrəli xüsusi internat məktəblərinin, 3 nömrəli Uşaq-gənclər inkişaf mərkəzinin şagirdləri konsert proqramı təqdim ediblər. Sonda şagirdlərə kitablar hədiyyə olunub.

“Şeir mənim üçün bir kainatdır”

Nəbi Xəzri haqqında 40 il əvvəl çəkilən filmin nümayişi

Fevralın 16-da Azərbaycan Dövlət Film Fondunda (ADFF) Xalq şairi, Dövlət mükafatları laureatı Nəbi Xəzrinin 100 illik yubileyi ərəfsində “Şeir mənim üçün bir kainatdır” filminin nümayişi olub.

ADFF-nin direktoru Əməkdar incəsənət xadimi Cəmil Quliyev giriş sözündə Nəbi Xəzrinin sağlığında çəkilmiş filmin onun ədəbi irsinin təbliğində böyük rolunu qeyd edib, ekran əsərinin fondada rəqəmsal bərpası haqqında ətraflı məlumat verib.

Şairin ailə üzvləri adından oğlu Arzu Babayev çıxış edərək N.Xəzrinin 60 illik yubileyi münasibətilə lentə alınan bu filmin çəkilişlərini xatırladığını qeyd edib və tədbirin təşkilinə görə ADFF-nin rəhbərliyini və kollektivinə təşəkkürünü bildirib.

Sonra kinorejissor Cahangir Zeynalının 1984-cü ildə lentə aldığı “Şeir mənim üçün bir kainatdır” sənədli filmi göstərilib.

“Azərbaycanfilm” kinostudiyasında istehsal olunan filmdə şairin şeirləri səslənir, həmkarları, incəsənət xadimləri Nəbi Xəzrinin yaradıcılığı barədə fikirlərini bölüşürlər. Filmin ssenari müəllifi Rəfiqə Hüseynova, operatorları Azər Salayev və Rəfael Salamzadə, bəstəkarı Fərid Əliyevdir.

Mədəniyyət nazirinin vətəndaşlarla növbəti görüşü Salyanda keçirilib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, hər ay mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları və digər idarəetmə qurumları rəhbərləri tərəfindən şəhər və rayonlarda vətəndaşlarla görüşlər təşkil olunur, sakinlərin problem və təklifləri dinlənir.

2024-cü ilin fevral ayında şəhər və rayonlarda vətəndaşların qəbulu cədvəlinə əsasən, Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət naziri Adil Kərimli tərəfindən fevralın 17-də Salyanda vətəndaşların qəbulu keçirilib.

Qəbuldan öncə Ümummilli lider Heydər Əliyevin Salyan şəhərində ucaldılmış abidəsi önünə gül dəstələri qoyularaq əziz xatirəsi ehtiramla yad olunub.

Salyan rayon Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilən qəbulda Salyan, Hacıqabul, Biləsuvar, Neftçala rayonları və Şirvan şəhərindən sakinlər iştirak ediblər.

Vətəndaşların müraciətləri, əsasən, işlə təminat, fəxri adla təltif edilmə, mədəniyyət sahəsi ilə bağlı təklif və mövcud problemlərdən ibarət olub.

Nazirliyin məsul əməkdaşlarının da iştirak etdiyi qəbulda hər bir vətəndaşın müraciətinə həssaslıqla yanaşılması, diqqətlə araşdırılması və qaldırılan məsələlərin qanunvericiliyə uyğun həlli ilə bağlı müvafiq tapşırıqlar verilib.

Qaldırılan məsələlərə vaxtında və obyektiv baxılması məqsədilə hər bir müraciət qeydiyyatla alınaraq xüsusi nəzarətə götürülüb.

Qusar teatrında “Yeni müdir”

Fevralın 16-da Qusar Dövlət Ləzgi Dram Teatrında yerli müəllif Mirzəli Rüstəmovun “Yeni müdir” komediyası əsasında hazırlanan tamaşanın premyerası olub.

Səhnə əsərinin quruluşçu rejissoru Bağır Əhmədov, quruluşçu rəssamı Bədəl Bədəlov, musiqi tərtibatçısı Şaiq Qardaşovdur.

Asan yolla varlanmaq istəyən ər-arvadın düşdüüyü tragikomik hadisələrdən bəhs edən tamaşada rolları Arzu Məmmədrazayeva, Elnur Hacıyev, Yeganə Kərimova, Emma Xeyirbəyova, Diana Cəfərova, Malik Ramazanov, Tofiq Mustafayev, Ramella Rzaeva, Mirzə Salmanov, Romik Məxsumov, Romik Davudov və Tərlan Cəbrayilov ifa edirlər.

“Subaylarınızdan görəsınız” — Mingəçevir səhnəsində premyera

Mingəçevir Dövlət Dram Teatrında İsi Məlikzadənin məşhur “Subaylarınızdan görəsınız” komediyası əsasında ərsəyə gətirilən eyniadlı tamaşanın fevralın 16-da premyerası keçirilib.

Əsər Xalq artisti Valeh Kərimovun traktovkasında səhnələşdirilib. Komik hadisələrin maraqlı mizanlarla rəngarəng təqdim olunduğu tamaşa, əslində, məişət əhvalatı üzərində qurulsa da, ideyası daha genişdir.

Bakıda təhsil alan Qəndab kənddə yaşayan qonşusu Mayılla məcburi olaraq bir ildir nişanlıdır. Amma Qəndabın könüllü Bakıda tanış olduğu Fəqan adlı oğlandı. Bir gün Fəqan Qəndabın arxasınca kəndə gəlir...

Tamaşanın quruluşçu rəssamı Pakizə Adilbəyli, musiqi tərtibatçıları Gülcəhan Yusifova və Elnur Rəsulovdur. Rolları Afət Əliyeva, Asim Məmmədov, Turqut Məsimli, Aydan Gəncəli, Vəfa İsmayılova, Elvin Əkbərli, İbrahim Salamov, Arif Əhmədov, Ruhəngiz Abdullayeva ifa edirlər.

Uşaq və Gənclər Teatrının “Sevgi şimşəyi” Qazaxda çaxıb

Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsinin tabeliyində fəaliyyət göstərən Bakı Uşaq və Gənclər Teatrının fevralın 14-də “Sevgi şimşəyi” tamaşası ilə Qazax Dövlət Dram Teatrının səhnəsində çıxış edib.

Qazax teatrının dəvəti ilə reallaşan qastrol səfərində bakılı qonaqların ifası maraqla qarşılanıb. Komediya janrında hazırlanan tamaşada hadisələr bir sevgi hekayəsi üzərində qurulsa da, əslində, cəmiyyətdə yaşanan aktual problemlər – valideyn-övlad münasibətlərindəki anlaşılmazlıqlar önə çıxılır.

Tamaşanın quruluşçu rejissoru Əməkdar artist İntiqam Soltandır. Dramaturq Rövşən Ağayevin “Bir gecənin nağılı” pyesinin motivləri əsasında hazırlanan səhnə əsərində rolları Mehman Piriye, Güler Ləzgiyeva və Ədalət Ağavərdiyev ifa edirlər.

Salyan, Neftçala və Cəlilabadda müəssisələrə baxış

Mədəniyyət naziri Adil Kərimli fevralın 17-də Salyanda vətəndaşların qəbulundan sonra şəhərdəki bir sıra mədəniyyət müəssisələrinin – Ələvsət Quliyev adına rayon Mədəniyyət Mərkəzi, Salyan Dövlət Rəsm Qalereyası, Salyan Dövlət Kukla Teatrı və Qulu Əsgərov adına Uşaq İncəsənət Məktəbinin fəaliyyəti ilə tanış olub.

Həmin gün Neftçala rayonu, Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyi, Xanoğlu Məmmədov adına

rayon Mədəniyyət Mərkəzi və Camal İsmayilov adına Uşaq İncəsənət Məktəbinə də baxış keçirilib.

Daha sonra Cəlilabad rayonuna gələn nazir Heydər Əliyev Mərkəzinə baş çəkib, Dövlət Rəsm Qalereyası, Tarix-Diyar-

şünaslıq Muzeyi və Uşaq İncəsənət məktəbində olub.

Baxış zamanı müəssisələrdə mövcud olan problemlərin aradan qaldırılması, fəaliyyətin səmərəli təşkili ilə bağlı müvafiq tapşırıq və tövsiyələr verilib.

Dahi bəstəkara həsr olunmuş “Musiqi paradı” başa çatıb

Gəncə-Daşkəsən Regional Mədəniyyət İdarəsi (RMI) və F.Əmirov adına Gəncə Dövlət Filarmoniyasının (GDF) təşkilatçılığı ilə ölkəmizdə ilk dəfə “Xalqın mədəni sərvəti” layihəsi çərçivəsində keçirilən “Musiqi paradı” başa çatıb.

Dünyaşöhrətli bəstəkar, SSRİ Xalq artisti Qara Qarayevin əsərlərindən ibarət aksiya 14-16 fevral tarixlərində gerçəkləşib. Layihənin sonuncu günü “Gəncə Mall”da Göygöl, Samux, Goranboy və Dəliməmmədliyə fəaliyyət göstərən uşaq musiqi və incəsənət məktəblərinin şagirdləri görkəmli bəstəkarın əsərlərini

dən ibarət konsert proqramı ilə çıxış ediblər.

Milli Qəhrəmanların xatirəsi anılıb

Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Yusif Mirzəyevin şəhidlik zirvəsinə yüksəlməsinin ildönümündə xatirəsi anılıb. “Naxçıvan Qazıları” İctimai Birliyinin üzvləri şəhidin ailəsi ilə birlikdə Naxçıvan şəhərindəki Şəhidlər xiyabanında Milli Qəhrəmanın məzarını ziyarət edib, üzərinə tər çiçəklər düzüblər.

Birliyin sədri, Vətən müharibəsi qazisi Ceyhun Bayramov deyib: “Bu gün şəhid mē-

zarları önündə qürurla dayanırıq. Çünki onların uğrunda şəhid olduqları torpaqlar daha işğal altında deyil. Milli Qəhrəman Yusif Mirzəyevin ruhu şadıddır, uğrunda canından keçdiyi Ağdərə rayonu da artıq azaddır”.

Mərasimdə şəhidin ailəsi və qohumları da iştirak ediblər.

Yusif Vəli oğlu Mirzəyev 1958-ci il mayın 23-də Babək rayonunun (indiki Kəngərli rayonu) Böyükdüz kəndində dünyaya göz açıb. 1993-cü il fevralın 19-da Ağdərə uğrunda qeyri-bərabər döyüşdə səngər yoldaşlarını mühasirədən çıxararkən qəhrəmanasına şəhid olub. Ölümündən sonra “Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı” adına layiq görülüb.

Balakən rayon Mərkəzi Kitabxanasında 1995-ci ildə dövlətçiliyimiz, suverenliyimiz uğrunda şəhidlik zirvəsinə ucalmış Milli Qəhrəman Ramazan Çirinqovun anadan olmasının 55 illiyinə həsr edilmiş tədbir keçirilib.

Əvvəlcə Milli Qəhrəmanın ömür yolu haqqında videoçarx nümayiş olunub.

Bildirilib ki, Ramazan Heybullah oğlu Çirinqov 1969-cu il fevralın 15-də Balakənin Məşşəmbul kəndində dünyaya göz açıb. SSRİ ordusu sıralarında 1987–1989-cu illərdə Əfqanıstanda hərbi xidmətdə olub. 1989-cu ildə Balakəndə polis (mili) işçisi kimi xidmətə başlayıb. 1995-ci ildə rayonda silahlı cinayətkar dəstənin zərərsizləşdirilməsində xüsusi fərqlənib. Həmin il sentyabrın 3-də xidməti vəzifəsini yerinə yetirərək həlak olub. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq fərmanı ilə ölümündən sonra “Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı” adı verilib.

“44 gün. Tarixi Zəfər” kitabı Göyçayda təqdim edilib

“44 gün. Tarixi Zəfər” kitabının I və II cildləri Göyçayda şəhid ailələrinə təqdim olunub. Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilən təqdimat mərasimində Göyçay, Ağdaş, Ucar, Kürdəmir, Yevlax, Mingəçevir və Zərdəbdan olan şəhid ailələri iştirak ediblər.

Göyçay Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini Ziver Zeynalova nəşr haqqında məlumat verib.

Mədəniyyət Nazirliyi Respublika “Xatirə Kitabı” redaksiyasının baş redaktoru Nəzakət Məmmədova bildirib ki, Ermənistanın torpaqlarımızın işğalı zamanı əsir və

girov götürdüüyü, həmçinin naməlum şəraitdə itkin düşmüş hərbi və mülki şəxslərin sonrakı taleləri araşdırılıb və dörd cildə nəzərdə tutulan kitabın iki cildi işıq üzü görüb. Nəşr layihəsi Respublika “Xatirə Kitabı” redaksiyası və Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti nəzdində fəaliyyət göstərən “Əsir, itkin düşmüş, girov götürülmüş vətəndaşlarla əlaqədar Dövlət Komissiyası”nın işçi qrupu ilə birgə ərsəyə gətirilib.

Daha sonra çıxış edən şəhid ailələri onlara, müharibə veteranlarına və qazilərə göstərilən dövlət qayğısından söz açıblar. Sonda kitablar şəhid ailəsi üzvlərinə təqdim olunub.

Qoruqların əməkdaşlığı ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb

bərləri təcrübə mübadiləsi məqsədilə Qəbələ qoruğunda olublar.

Qəbələ qoruğunun direktoru Zahir Kərimov qoruq haqqında məlumat verib.

Görüşdə diqqətə çatdırılıb ki, qoruqlar arasında qarşılıqlı fəaliyyət zəminində təcrübə mübadiləsi perspektiv istiqamətlər üçün geniş imkanlar açıq. Həmçinin qoruq ərazilərində olan tarixi abidələrin vəziyyəti, bərpası və konservasiyası, qoruqların təbliğatı ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb.

Sonra qonaqlar Qəbələ Arxeoloji Mərkəzinin sərgi salonunda eksponatlarla tanış olublar.

Qəbələ Dövlət Tarix-Bədii, İlisu Dövlət Tarix-Mədəniyyət və Zaqatala Tarix-Mədəniyyət qoruqları arasında bağlanmış qarşılıqlı əməkdaşlıq haqqında memorandumun icrası ilə əlaqədar İlisu və Zaqatala qoruqlarının rəhbərləri təcrübə mübadiləsi məqsədilə Qəbələ qoruğunda olublar.

Qazaxda Xıdır Nəbi şənliyi

Xalqımızın qədim adətlərindən biri də baharın ilk müjdəçisi olan Xıdır Nəbi bayramıdır. Bu bayram ölkəmizin müxtəlif bölgələrində maraqlı ayinlərlə qeyd olunur. Xıdır Nəbinin keçirilmə vaxtı da müxtəlifdir, bəzi yerlərdə Böyük çillə ilə Kiçik çillənin arasında, bəzən isə Kiçik çillənin yarısında keçirilir.

Fevralın 16-da Qazaxda rayon mədəniyyət müəssisələri tərəfindən Xıdır Nəbi bayramı keçirilib. Tədbirdə Qazax-Tovuz RMI-nin reisi Nürəddin Mehdiyev, idarənin məsul əməkdaşları, Qazax rayon mədəniyyət işçiləri və rayon ictimaiyyəti iştirak ediblər.

Şənlikdə rəqs qruplarının rəngarəng nömrələri, Xıdır Nəbi ilə bağlı xalq oyun-tamaşalarından parçalar, haxıştalar təqdim olunub. İştirakçılar əl-ələ verib qarazumanın müşayiəti ilə yallı gediblər.

Masaları bayramın atributları olan qovurğa, şimiyat və çərəzlər bəzəyib.

əvvəli səh. 1-də

Ustad dərslərindən öncə, fevralın 18-də isə Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrı və Aleksandrinski Teatrı arasında əməkdaşlıq memorandumu imzalandı.

Sənədə Milli Dram Teatrının direktoru səlahiyyətlərini icra edən Əməkdar mədəniyyət işçisi İlham Əsgərov və Aleksandrinski Teatrının direktoru Sergey Yemelyanov imza atdılar.

Tədbirdə memorandumun Azərbaycan və Rusiya arasında mədəni əlaqələrin inkişafı üçün əhəmiyyəti qeyd olundu. Bildirildi ki, memoranduma qarşılıqlı qastrol səfərlərinin, ustad dərslərinin, birgə dəyirmi masaların, konfransların və s. təşkili daxildir.

İlham Əsgərov: “Əminəm ki, Aleksandrinski Teatrı və Akademik Milli Dram Teatrı arasında əsas qoyulan bu əməkdaşlıq teatr sənətinin inkişafına böyük töhfə verəcək. Bu il ərzində bizim teatr yeni bir tamaşa ilə Aleksandrinski Teatrının səhnəsində çıxış edəcək. Aleksandrinski Teatrının kollektivi də Bakıya səfər edəcək, Milli Dram Teatrının səhnəsində çıxış edəcək”.

Sergey Yemelyanov da qarşılıqlı əməkdaşlıq üçün yeni mərhələni sevindirici addım kimi dəyərləndirdi: “Qısa müddətdə biz belə bir irəliləyiş əldə etdik. Məncə, bunun ən önəmli tərəfi “Aleksandrinski Teatr Məktəbi”nin açılmasıdır. Beləcə, əsasən yeni nəsləndən olan teatr təmsilçiləri bizim teatr məktəbi haqqında müəyyən bilgilər qazanıb, onu öz işlərində tətbiq edəcəklər. Söz-söz ki, bu bizi çox qürurlandırır.

Eyni zamanda yeni, daha sistemli və çoxşaxəli əlaqələrimizin əsası qoyulur. Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrının kollektivi 2024-cü ilin sentyabrında Sankt-Peterburqda keçiriləcək 15-ci Aleksandrinski Beynəlxalq Teatr Festivalında iştirak edəcək. Biz də məmnuniyyətlə sizin səhnədə çıxış edəcəyik. Repertuarımızdakı klassik əsərlərdən birini – siz-

Milli teatrların əməkdaşlığı

Sankt-Peterburqun “Aleksandrinski Teatr Məktəbi”nin təhsil layihəsi Bakıda

lərə də yaxşı tanış olan Nikolay Qoqolun “Evlənmə” tamaşasını Bakıya gətirəcəyik. Ümumilikdə sizin qarşınızda iki tamaşa ilə çıxış etməyi düşünürük ki, növbəti səhnə işini birgə məsləhətləşib qərar verəcəyik”.

Tədbirdə ATXI sədrinin vəzifəsini icra edən Xalq artisti Hacı İsmayilov da çıxış etdi, qurumun tarixindən, fəaliyyətindən danışdı.

Hacı İsmayilov Sergey Yemelyanov ATXI-nin təsis etdiyi “Sənətkar” medalını təqdim etdi.

Mərasimdə daha sonra çıxış edən Mədəniyyət Nazirliyinin İncəsənət, qeyri-maddi mədəni irs şöbəsi Teatr sektorunun müdiri Böyükxanım Talıbova, Milli Dram Teatrının baş rejissoru Əməkdar incəsənət xadimi Mehriban Ələkbərzadə, Xalq artistləri Nürəddin Mehdixanlı və Fıraqiz Mütəllibova imzalanan sənədin qarşılıqlı əlaqələr üçün əlamətdar olduğunu dedilər.

Ardınca teatrın foyesində “Rus səhnəsinin seçilmiş obrazları” adlı sərgi açıldı. Sankt-Peterburq Dövlət Teatr və Musiqi Sənəti Muzeyi və Aleksandrinski Teatrının xüsusi layihəsi olan sərgi maraqla qarşılandı.

Fevralın 19-da isə Akademik Milli Dram Teatrında “Aleksandrinski Teatr Məktəbi” layihəsinin təntənəli açılışı oldu.

Layihə RF Mədəniyyət Nazirliyi və MDB Dövlətlərarası Humanitar Əməkdaşlıq Fondunun dəstəyi və Aleksandrinski Teatrının direktoru Sergey Yemelyanovun rəhbərliyi ilə icra olunur.

Ustad dərsləri “Müasir milli teatrdə idarəetmənin əsasları” və “Müasir kontekstdə fəaliyyət” proqramları üzrə əyani üçgünlük intensiv proqramdan ibarətdir.

“Müasir milli teatrdə idarəetmənin əsasları” proqramı məncment məsələlərini, “Müasir kontekstdə fəaliyyət” proqramı isə aktyor sənətini əhatə edir. Hər iki istiqamət üzrə ustad dərsləri Sankt-Peterburq Dövlət Univer-

duqa) və dekorasiya eskizlərinin rəqəmsal surətləri göz oxşayırdı.

Sərginin açılışında çıxış edən Azərbaycan mədəniyyət nazirinin müşaviri Oleq Səfəraliyev, Bakıdakı Rus Evinin rəhbəri İrek Zinnurov imzalanan sənəd, bunun tərkib hissəsi kimi qarşılıqlı səfərlərin təşkili, teatr, sənət sahəsində mübadilənin əhəmiyyətinə diqqət çəkildilər.

Həmidə

məktəbində oxuduğu zaman ona verilən qiymət kitabçasını muzeyə hədiyyə edib.

Azərbaycan Fotoqraflar Birliyinin təsisçisi Mirnaib Həsənoğlu rəssamın arxivinin yer aldığı CD-ni və birləşən fondunda qorunan nadir foto nümunəsini muzeyə bağışlayıb. Fotoda görkəmli firca ustaları Səttar Bəhlulzadə, Toğrul Nərimanbəyov, Tahir Salahov və başqaları yer alıb. Bildirilib ki, təqdim olunan nümunələr tanınmış mərhum fotoqraf Kamran Babayevin arxivinə məxsusdur.

Tədbir iştirakçıları S.Bəhlulzadənin Tretyakov Qalereyası və Şərq Muzeyində (Rusiya) qorunan əsərlərindən ibarət videoçarxı izləyiblər.

Sonda ev-muzeyin kolleksiyasından rəssamın qrafik əsərləri

Səttar Bəhlulzadənin Ev-Muzeyinə yeni eksponatlar təqdim olunub

əvvəli səh. 1-də

Mədəniyyət Nazirliyi İncəsənət və qeyri-maddi mədəni irs şöbəsinin müdiri Sevil Kərimova böyük rəssamın yubileyi ilində keçirilən təqdimatın əhəmiyyətini qeyd edib. Xalqımızın tarixi və mədəni irsinin qorunmasında muzeylərin rolundan danışan şöbə müdiri Səttar Bəhlulzadənin təsviri sənət salnaməmizin zənginləşdirilməsində müstəsna rolu olduğunu deyib.

Bildirilib ki, dövlət tərəfindən mədəni mirasımızın qorunması və təbliği diqqətdə saxlanılır. Birinci vitse-prezident, Heydər Əliyev Fondunun rəhbəri Mehriban xanım Əliyevanın sənətə həssas yanaşması sayəsində mədəniyyətimizin şöhrəti dünyanı dolaşır.

Sevil Kərimova diqqətə çatdırıb ki, təqdim olunan eksponatların bir hissəsi Səttar Bəhlulzadənin Ev-Muzeyi üçün Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən alınıb.

Xalq rəssamı Hüseyn Haqverdiyev muzeyə təqdim etdiyi əsəri – Səttar Bəhlulzadənin gipsdən

Əməkdar incəsənət xadimi, sənətsünas Ziyadxan Əliyev S.Bəhlulzadənin onun həyatında mühüm rol oynadığını, dünyaya sənət gözü ilə baxmağı böyük sənətkardan öyrəndiyini deyib. O daha sonra öz arxivindən rəssama məxsus, partiya

və şəxsi kolleksiyalarda qorunan Qarabağ mövzusunda aid əl işlərinin yer aldığı sərgiyə baxış olub. Sərgidə “Şuşa şəhəri. Murovdağ”, “Cıdır düzü”, “Şuşa. Turşsu”, “Xankəndi” və digər etüdlər yer alıb.

Lalə

Unudulmaz xanəndənin xatirə gecəsi

şadan xanəndə, eyni zamanda, özünəməxsus ifaçılıq üslubu, oxu tərz, bir çox muğamların yadda qalan təfsiri ilə tanınıb. Zəngin tembrli səse malik xanəndənin ifasında “Segah”, “Dəşti”, “Çahar-

gah”, “Şur” muğam dəsgahlarının lent yazıları Azərbaycan Televiziyasının “qızıl fond”una daxil edilib.

Gecə BMM-in solistlərinin ifasında konsert proqramı ilə davam edib.

L.Azəri

Mədəniyyətimizin böyük hamisi

Ümummilli lider Heydər Əliyev böyük siyasətdə olduğu bir qərindən artıq dövrdə, doğma xalqının taleyində tarixi rol oynamaqla bərabər, mədəni irsimizin qorunması və zənginləşdirilməsi, milli incəsənətin, ədəbiyyatın inkişafı, respublikada mədəni-maarif işinin qabaqcıl səviyyədə təşkil sahəsində müstəsna xidmətlər göstərib.

Heydər Əliyevin mədəniyyətə diqqət və qayğısı onun dövlət xadimi kimi fəaliyyətinin bütün mərhələlərində – sovet Azərbaycanına rəhbərlik etdiyi illərdə, Moskvada, SSRİ rəhbərliyində çalışdığı vaxtda və müstəqil Azərbaycana onillik prezidentliyi dövründə tarixin yaddaşına çoxsaylı səhifələrlə yazılıb. O hər zaman və hər yerdə Azərbaycan mədəniyyətinin böyük hamisi olub. Bununla bağlı illərin xronikasıdan seçmələri dərcini davam etdiririk.

İllərin xronikasıdan (101)

2002-ci il 13 sentyabr

Prezident Heydər Əliyev Gəncə şəhərinə səfəri zamanı dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin məqbərəsinə ziyarət edib.

2002-ci il 9 oktyabr

İranlı (Cənubi azərbaycanlı) rəssam Vədud Müəzzinin fərdi sərgisinin açılışında iştirak edib.

“...Azərbaycanda rəngkarlıq, rəsm sənəti böyük inkişaf yolu keçibdir. Azərbaycanda böyük rəssamlar dünyaya gəlib və böyük əsərlər yaradıblar. Biz bununla həmişə fəxr etmişik... Bunların hamısı bizim mədəni sərvətimizdir, xalqımızın sərvətidir...”

Vaxtilə, görə ki, 1981-ci ildə biz burada SSRİ Rəssamlıq Akademiyasının böyük bir iclasını keçirdik. Buraya ən böyük rəssamlar gəlmişdilər. Onda biz nə ilə fəxr etdik? Bəli, Avropanın qədimdən özünəməxsus üslubda məktəbləri var. Eləcə də rus rəssamları. Ancaq onunla fəxr etdik ki, bizim də miniatur məktəbimiz var – Sultan Məhəmmədin yaratdığı miniatur məktəbi. Burada onu çox böyük həvəslə qarşıladılar. Məndə belə bir təsəvvür vardı ki, İranda ancaq miniatur sənəti mövcuddur. Amma bu cür rəngkarlıq əsərlərinin olduğunu mən bilmirdim... Vədud İran vətəndaşdır, amma azərbaycanlıdır. Demək, İranda azərbaycanlılar öz istedadını bu cür nümayiş etdirən rəssam yetişdirmişdir... 41 yaş ən gözəl yaşıdır. Ona görə vaxtı itirmə, işini davam etdir. Yaxşı oxuyursan, səsən yaxşıdır. Hər dəfə oxu ki, ilham alasan. Amma vaxtının çoxunu bu işə sərf et. Oxuyanlar çoxdur. O tərəfdə də, bu tərəfdə də, o tayda da, bu tayda da çoxdur. Amma belə əsərlər yaradanlar o qədər də çox deyildir.

Mənim haqqımda əsər yaratdığına görə də təşəkkür edirəm. Yeni rəsamlıq ustalıqı nöqtəyi-nəzərdən dəyərlidir. Sənə təşəkkür edirəm”.

2002-ci il 18 oktyabr

Dövlət Müstəqilliyi Günü münasibətilə Şəhidlər Xiyabanını ziyarət edib. Dənizkənarı Milli Parkda təşkil olunmuş bayram konsertinə baxıb.

Azərbaycan milli ifaçılıq sənətinin görkəmli nümayəndəsi, Xalq artisti Şövkət Ələkbərovanın 80 illiyi haqqında sərəncam imzalayıb.

2002-ci il 20 oktyabr

Bakıya qastrola gələn Vladimir Mayakovski adına Moskva Akademik Teatrının tamaşasına baxıb.

2002-ci il 23 oktyabr

Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi, böyük şair və dramaturq Hüseyn Cavidin 120 illik yubileyi haqqında sərəncam imzalayıb.

2002-ci il 24 oktyabr

AMEA-nın Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutunun binasında, vaxtilə Hüseyn Cavidin mənzili olmuş otaqlarda ev-muzeyinin açılış mərasimində iştirak edib. Mərasimdə ədibin qızı, muzeyin yaradıcısı Turan Cavidlə söhbət edib.

“...Hüseyn Cavid çox faciəli həyat keçiribdir. Ancaq onun yaqin bir xoşbəxtliyi də o imiş ki, sən varsan, yaşamısan. Sən yaşamasaydın, bütün bu gördüklərimizi bir yere yığmaq olmayacaqdı... Demək, Allah səni saxlayıbdır ki, bu irsi qoruyub yaşadasan...”

Dünən (Cavidin 120 illiyi ilə bağlı) sərəncamı imzalayanda düşündüm ki, 20 il bundan öncə ilk dəfə mən Hüseyn Cavidin 100 illik yubileyi ilə əlaqədar fərman imzalamışam. Onun cənəzəsinin qalıqlarının vətənə gətirilməsi dövrü yadıma düşdü. Sonra fikirləşdim ki, dünya qəribədir, 20 il bundan öncə başladığım işi yəna davam etdirirəm... Cavidin ağır taleyi var, amma gör sonu necədir. Kim bunu təsəvvür edə bilirdi ki, bu cür məqbərə (1996, Naxçıvan – red.) ucaldılsın...

Turan xanım, mən təbrik edirəm ki, ev-muzeyi açıldı... Tariximizi daim insanlara, xüsusən gənc nəsle anlatmaq, öyrətmək lazımdır. Çünki tarixini bilməyən insan öz millətinə, xalqına sədaqətlə xidmət edə bilməz. Ona görə də biz Azərbaycanca muzeylər yaradarkən tariximizi gələcək nəsillərə göstərmək istəyirik...”

Heydər Əliyev mərasimdə nitq söyləyib.

“...Keçmişdə, 1970–1980-ci illərdə mən Azərbaycanda işləyəndə bu binaya çox gəlmişəm, onda burada Azərbaycanın Ali Soveti yerləşirdi... Biz sonra Azərbaycanın Ali Soveti üçün yeni bina tikdik. Bu bina haqqında çox söz-söhbət gedirdi ki, onu kime verək. Yəni bu binanı istəyənlər də çox idi. Çünki bu, tarixi binadır, Azərbaycanın tarixi memarlıq abidələrindən biridir. Ancaq mən belə fikirdəydim ki, biz belə binaları yalnız elm, mədəniyyət sahəsində istifadə etməliyik...”

Buna görə də çox mübahisələrdən sonra mən belə qərar qəbul etdim ki, bu bina Əlyazmalar Fonduna verilsin... İndi Əlyazmalar Fondu elmi-tədqiqat institutuna çevrilibdir... Bu binada vaxtilə böyük şairimiz Hüseyn Cavid yaşamışdır. Cavidin yaşadığı otaqlarda onun ev-muzeyinin yaradılması məsələsi meydana çıxdı. Bu məsələ uzun illər gündəlikdə idi. Ancaq təəssüflər olsun ki, həll edilmirdi. Bunu da həll etdik... Muzey çox maraqlıdır. Hüseyn Cavid yaratdığı ilə, onun həyatı ilə maraqlanan insanlar bu muzeydə maraqlı eksponatlar görə bilərlər...”

Biz Azərbaycanda repressiya qurbanlarının xidmətlərini bərpa etməyə çalışmışıq və çalışırıq. Amma bununla bərabər, tariximiz, mədəniyyətimiz də repressiyaya məruz qalmışdır. Sovetlər İttifaqı dövründə çalışmışdılar ki, bizim tariximizi də, ənənələrimizi də yalnız kommunist ideologiyasına, sovet sosialist quruluşuna uyğunlaşdırsınlar...

Repressiyaya məruz qalmış böyük mədəni dəyərlərimizdən biri də “Kitabi-Dədə Qorqud” dastanı olmuşdur. Biz “Kitabi-Dədə Qorqud”un 1300 illik yubileyini beynəlxalq miqyasda keçirdik. O vaxt biz “Dədə Qorqud”un Drezden kitabxanasında saxlanılan nüsxəsinin surətini almaq istəyirdik. O, indi qalib gətiribdir... Mən bunu Əlyazmalar institutuna təqdim edirəm. Sizin hamınıza bir daha cansağlığı və işlərinizdə uğurlar arzulayıram...”

Hazırladı: V.Orxan (davamı var)

Azərbaycan musiqişünaslıq elminin inkişafında görkəmli alim, sənətşünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, Əməkdar incəsənət xadimi, professor Aida Tağızadənin böyük və əvəzsiz xidmətləri var. O, elmi metodiki əsərlərin və dərsliklərin müəllifi olmaqla bərabər, həm də peşəkar musiqişünaslar nəslinin yetişməsində mühüm rol oynayıb. Alim-pedaqoq darin araşdırmaların nəticəsində ərsəyə gələn "Azərbaycan musiqi tarixi", "Azərbaycan musiqisi muntəxəbatı" tədris kitablarının, "XX əsr Azərbaycan musiqisi" məqalələr toplusunun tərtibçisi və elmi redaktorudur.

Uzun illər boyu Üzeyir Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasında (BMA-da) çalışmış Aida xanım Azərbaycanın bir çox görkəmli bəstəkarları və ifaçıları haqqında monoqrafiyaların, broşürlərin, oçerk və məqalələrin müəllifidir. Onun kitabları öz məzmun və təhlil metoduna görə böyük əhəmiyyət kəsb edir. Alimin milli musiqişünaslığa töhfə olan əsərləri sırasında bəstəkarlar Cövdət Hacıyevin, Soltan Hacıbəyovun, Aqşın Əlizadənin yaradıcılıqlarına həsr olunmuş monoqrafiyalarını misal göstərmək olar.

Azərbaycan simfonik musiqisinin təşəkkülü və inkişafında böyük xidmətləri olmuş Cövdət Hacıyeva həsr olunmuş monoqrafiyada onun beş simfoniyası, "Sülh uğrunda" simfonik poeması, kamera-instrumental musiqisi və fortepiano üçün "Musiqi lövhələri" yüksək professional səviyyədə təhlil olunub.

Görkəmli bəstəkar Soltan Hacıbəyovun yaradıcılığı haqqında kitab da əhəmiyyətli musiqişünaslıq düşüncələri ilə zəngindir. Qeyd edək ki, Aida Tağızadənin 1969-cu ildə müdafiə etdiyi namizədlik dissertasiyası da Soltan Hacıbəyovun əsərlərinin təhlili ilə bağlıdır. Monoqrafiyada Soltan Hacıbəyovun "Gülşən" baleti, simfonik janrda yazılan əsərləri təhlil edilib, bəstəkarın üslubu üçün seçiyevi bir çox xüsusiyyətlər yüksək səviyyədə araşdırılıb.

Aida xanımın maraqlı tədqiqatlarından biri də müasir musiqi sənətimizin görkəmli nümayəndələrindən Aqşın Əlizadənin yaradıcılığı ilə bağlıdır. Kitabda bəstəkarın "Kənd süitası", simfoniya-ları, xor və kamera-instrumental əsərləri təhlil edilib, bəstəkarın musiqi mədəniyyətində uğurlu və yenilikçi mövqeyi şərh olunub.

Fədakar alim və pedaqoq

Aida Tağızadənin anadan olmasının 90 illiyinə

Aida Tağızadənin uzun illər ərzində müxtəlif qəzet və jurnallarda 100-ə yaxın məqaləsi dərc edilib. Onlardan bir qismi respublikadan kənarda mətbu orqanlarda işıq üzü görüb. Məqalələrin əsas mövzuları Üzeyir Hacıbəyli, Qara Qarayev, Fikrət Əmirov, Arif Məlikov və başqa bəstəkarların yaradıcılığı, bədii üslubun xüsusiyyətləri və əsərlərinin təhlilini əhatə edir.

Alim Azərbaycan musiqi sənətinin bir sıra xarici ölkələrdə (İtaliya, Almaniya, Çexoslovakiya, Türkiyə) təbliğində böyük əmək sərf edib. O, professional ifaçılıq sənətimizə də xüsusi diqqət ayırıb, yazılarında Müslüm Maqomayev, Fidan və Xuraman Qasimovlar, Sərvər Qəniyev, Elmira Səfərova, Fəridə Quliyeva, Aida Abdullayeva kimi sənətkarların yaradıcılığına geniş yer verib.

1996–2007-ci illərdə fəaliyyətini qardaş Türkiyədə, Ankara Bilkənd Universitetində davam etdirən Aida xanım bu müddətdə Azərbaycanın musiqi həyatı ilə də daim əlaqədə olub, "XX əsr Azərbaycan musiqisi" məqalələr toplusunun II cildini hazırlayıb. Üzeyir Hacıbəylinin 110 illiyinə həsr olunmuş kitabda dahi bəstəkarın zəngin yaradıcılıq irsi geniş şəkildə işıqlandırılıb, Azərbaycan bəstəkarlıq məktəbinin inkişafının Üzeyir Hacıbəylinin ənənə və prinsiplərinə əsaslanmasından ətraflı bəhs edilib. Kitabda yeni mənəblərdən də istifadə edən müəllif bəstəkarın yaradıcılığı, şəxsiyyəti haqqında daha dolğun təsvir yaradıb. Türkiyədə fəaliyyət göstərməsinə baxmayaraq, A. Tağızadə Bakıda nəşr olunan kitab və qəzetlər üçün Azərbaycan musiqisi ilə bağlı bir sıra məqalələr də yazıb.

Bütün bu deyilənlər həyatının 70 ildən çox hissəsini musiqiyə sevgi ilə yaşayan və bu sahədə mühüm xidmətlər göstərən fədakar bir alimin, kamil bir müəllimin ömür kitabının maraqlı səhifələridir. Bu həm də Azərbaycan musiqi tarixinin silinməz izləridir. Belə bir gərəklı ömür yaşayan Aida Tağızadənin bu il 90 yaşı tamam olur.

Fevralın 6-da Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının (ABI) Üzeyir Hacıbəyli adına konsert salonunda tanınmış professor Aida Tağızadənin yubileyinə həsr olunmuş elmi konfrans keçirildi.

ABI-nin sədri Xalq artisti, AMEA-nın müxbir üzvü Fıraqiz Əlizadə giriş sözündə yubilyarın yaradıcılıq yolu haqqında söhbət açdı, Azərbaycan bəstəkarlarının yaradıcılığının tədqiq olunmasında Aida xanımın pedaqoji və elmi fəaliyyətindən bəhs etdi.

Ü.Hacıbəyli adına BMA-nın rektoru Xalq artisti Fərhad Bədəlbəyli çıxışında Aida Tağızadənin pedaqoji fəaliyyətini xüsusi vurğulayaraq onun musiqişünaslıq elminə töhfələrindən danışdı.

Konfransda ABI-nin katibi professor Zəmfira Qafarova "Aida Tağızadənin Azərbaycan musiqi elminə verdiyi töhfələr", sənətşünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, professor Zümrüd Dadaşzadə "Aida Tağızadənin elmi fəaliyyəti" mövzulu məruzələrlə çıxış etdilər Milli Konservatoriyanın elmi işlər üzrə prorektor sənətşünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, professor Lələ Hüseynova, sənətşünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, professor Elnarə Dadaşova və sənətşünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Səadət Təhmirazqızı da Aida xanımın elmi-pedaqoji fəaliyyəti haqqında danışdılar.

Konfransın musiqi hissəsində Aida Tağızadənin yaradıcılığını araşdırdığı bəstəkarlardan Cövdət Hacıyevin "Bal-lada" və Soltan Hacıbəyovun "Adajio" əsərləri səsləndi. İfaçılar Xalq artisti Ülviyyə Hacıbəyova və Sumqayıt Musiqi Kollecinin direktoru, beynəlxalq müsabiqə laureatı Səbinə Mehdiyeva idi.

Tədbirin sonunda Aida xanım Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin, musiqişünaslığın inkişafı haqqında fikirlərini bölüşərək, ABI-nin sədri Fıraqiz Əlizadəyə və iştirakçılara təşəkkürünü bildirdi.

Uzun illər boyu məhsuldar elmi axtarısları ilə musiqişünaslıq elminə töhfələr verən gözəl insan və görkəmli musiqişünas Aida xanım Tağızadənin zəngin yaradıcılıq irsi bədii-estetik, tarixi-mədəni kontekstdə Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin əhəmiyyətli bir sahəsidir.

Biz də bu fədakar xidmətlərinə görə görkəmli alim və əziz müəlliminiz Aida xanım Tağızadəyə musiqi ictimaiyyəti adından təşəkkürümüzü bildirir və ona cansağlığı arzulayırıq.

Aytən Babayeva
sənətşünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru

Milli və bəşəri sənət şöhrətlişi

Qarabağ nisgili ilə dünyadan köçsə də, indi ruhu şaddır...

Süleyman Ələsgərov – 100

Musiqi mədəniyyətimizin inkişafında mühüm xidmətləri olan sənətkarlardan biri də görkəmli bəstəkar, pedaqoq, dirijor, Xalq artisti, professor Süleyman Ələsgərovdur. Mədəniyyət xəzinəmizə rəngarəng sənət əsərləri bəxş edən bəstəkarın bu il anadan olmasının 100 illik yubileyidir.

Süleyman Əyyub oğlu Ələsgərov 22 fevral 1924-cü ildə Şuşa şəhərində dünyaya göz açıb. Şəhərin zəngin musiqi mühiti onda sənətə dərin maraq oyadı. 1935-ci ildə Şuşada Musiqi məktəbinin tar sinfinə qəbul olunur. Eyni zamanda Pedaqoji Texnikumda təhsil alır. O, musiqi ifaçılığına mükəmməl yiyələnmək məqsədilə texnikumda təşkil olunan bədii özəfəliyyət kollektivinə də yazılır. Texnikumun son kursunda oxuyarkən musiqi məktəbində müəllim kimi fəaliyyətə başlayır, musiqi nəzəriyyəsi və tar fənnindən dərs deyir.

Musiqiyə olan hədsiz marağı onu Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasına (indiki BMA) gətirib çıxarır. Məşhur pedaqoq, professor Boris Zeydmanın bəstəkarlıq sinfində təhsil alır. İkinci Dünya müharibəsi illərində Vətən oğullarının şücaətini tərənnüm edir. Sovet İttifaqı Qəhrəmanı, general Həzi Aslanova həsr etdiyi simfonik poema, "Məhəbbət gülü" musiqili komediyasını, simli kvartet, skripka, violonçel və fortepiano üçün "Trio", "Xatirə" və s. əsərlərini bəstələyir.

Bundan əlavə, simfonik orkestr üçün "Bayram uvertürası"nı, violonçel, fortepiano və simfonik orkestr üçün ikili "Konsert"ini, nəhayət, diplom işi olan "Vətən" simfoniyasını ərsəyə gətirir. Hər üç əsər ele yazıldığı dövrə musiqi ictimaiyyəti tərəfindən maraqla qarşılanır.

Xalq yaradıcılığına dərin maraq göstərən, ondan yetərincə bəhrələnən bəstəkarın özünəməxsus üslubu, fərdi yaradıcılıq prinsipi və xüsusiyyətləri olub. Bu o zaman Üzeyir Hacıbəylinin də diqqətini çəkib. Buna görə də gənc Süleyman 1943-cü ildə dahi bəstəkarın zamanəti ilə Bəstəkarlar İttifaqına üzv qəbul olunub.

Geniş yaradıcılıq imkanlarına malik olan Süleyman Ələsgərov "Ulduz", "Özümüz bilirik", "Milyonçunun dilənçi oğlu", "Sevin-dik qız axtarır", "Həmişəxanım", "Hərənin öz ulduzu" musiqili komediyaları, "Bahadır və Sona", "Solğun çiçəklər" operaları, "Bayatı-Şiraz" simfonik muğamı, bir

çox simfoniya və kantata, tar ilə xalq çalğı alətləri orkestri üçün konsert, "Vətənimdir", "Yada düşdü", "Sərvı xuramanım mənim" romansları və iki yüzdən artıq mahnısı ilə zəngin bir miras qoyub.

Bəstəkarın yaradıcılığı ilə yaxından tanış olarkən hiss edərsən ki, o, ölkədə ədəbi-mədəni prosesləri diqqətlə izləyib. Elə buna görə də fəal aparıcı mövqe nümayiş etdirib. Müşahidə etdiyi ayrı-ayrı mədəniyyət hadisələri onun yaradıcı təxəyyülünün rəvənqləndirib.

Araşdırmalardan məlum olur ki, S.Ələsgərovun geniş dinləyici arasında tanınması 1940-cı illərin əvvəllərinə təsadüf edib. 1944-cü ildə Tbilisidə Zaqafqaziya respublikalarının ongünlüyü keçirilir.

Ongünlüyə digər bəstəkarlarımızla yanaşı, o da qatılır. Səsləndirilən əsərlər sırasında onun "Gözlə məni" mahnısı da olur. Mahnı dinləyicilər tərəfindən maraqla qarşılanır və müəllifə şöhrət gətirir. Bəstəkar xatirələr kitabında bu barədə yazır: "İlk mahnımı II Cahan müharibəsi illərində yazmışam. Bu, cəbhədə həlak olmuş istedadlı şair Şirzad Əliyevin sözlərinə yazılmış "Gözlə məni" mahnısıdır. Xoşbəxtəm ki, bu ilk mahnımı Azərbaycan vokal məktəbinin banisi Bülbül oxumuşdur".

Bəstəkarın yaradıcılıq fəaliyyətinin müəyyən bir dövrü də Azərbaycan Dövlət Musiqili Komediya Teatrı (indiki Akademik Musiqili Teatr) ilə bağlı olub. O, bu sənət məbədində orijinal əsərlər qələmə alıb. Bəstəkarın musiqili komediya janrında yazdığı ilk əsər "Məhəbbət gülü"dür. Müəllif məşhur "Ulduz" musiqili komediyasını isə Sabit Rəhmanın librettosu əsasında 1948-ci ildə yazıb. S.Ələsgərov "Milyonçunun dilənçi oğlu" operettasına görə 1967-ci ildə respublikanın Ü.Hacıbəyli adına Dövlət mükafatına layiq görülüb.

Ömrünü həm də pedaqoji fəaliyyətə həsr edən bəstəkar 1957-ci ildən Ü.Hacıbəyli adına

Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasında kafedra müdiri, sonra isə Şuşa filialının direktoru, Asəf Zeynallı adına Musiqi Kollecinin direktoru, daha sonra isə Bakı Musiqi Akademiyasında, Xalq çalğı alətləri kafedrasının müdiri vəzifələrində işləyib. Neçə-neçə gənc musiqiçinin sənət yoluna işıq salan sənətkar həmin dövrlərdə tələbələrin tədris repertuarında olan boşluğu aradan qaldırmaq üçün xalq çalğı alətləri orkestri üçün "Aşıqvarı", "Tarantella", balaban və orkestr üçün "Xəyala dalkərkən" adlı pyeslərini yazıb.

Bəstəkar həmçinin müxtəlif vaxtlarda Azərbaycan Televiziyasında Xalq çalğı alətləri orkestrinin dirijoru, Musiqili Komediya Teatrının direktoru, baş dirijoru və Mədəniyyət Nazirliyində İncəsənət idarəsinin rəisi olub.

Görkəmli musiqi xadiminin səmərəli yaradıcılıq fəaliyyəti yüksək qiymətləndirilib. 1960-cı ildə "Əməkdar incəsənət xadimi",

1974-cü ildə isə "Xalq artisti" fəxri adlarına və 1999-cu ildə "Şöhrət" ordeninə layiq görülüb.

Ömrünün müdrik çağlarında Qarabağın işğalından sarsılan sənətkar "Yürüş mahnısı", "Gənclik marşı", "Bu torpağa bağlıyıq", "Haradasan, igid oğlan?", "Biz qələbə çalmalıyıq!", "Bura vətəndir" mahnıları, "Əsgər marşı", "Güllələnən abidələr" balladası, "Azərbaycan polisi", "Bakı-Ankara" əsərləri, orkestr üçün çoxlu sayda hərbi marşlar yazıb.

Şuşanın muğam-sənət mühitindən işıq alan, rəngarəng yaradıcılığı ilə musiqi mədəniyyətimizdə silinməz iz qoyan Süleyman Ələsgərov 21 yanvar 2000-ci ildə vəfat edib. Şuşa, Qarabağ nisgili ilə dünyadan köçən sənətkarın ruhu şaddır. Çünki artıq Vətənimizin bu guşələri 30 illik işğaldan azad olunub, görkəmli bəstəkarın əsərləri doğma Şuşada səslənir...

Savalan Fərəcov

Cümhuriyyətin dövlət rəmzləri xalça sənətində

Muzeydə mühazirə keçirilib

dənin tariximizdə çox mühüm hadisə olan Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaranmasında siyasi lider kimi böyük rolundan danışılıb. O, həmçinin Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin dövlət rəmzləri barədə məlumat verib.

Sənətşünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Səltənət Rzayeva isə məruzəsində dövlət rəmzlərinin xalçalarda, o cümlədən muzeyin kolleksiyasında qorunub saxlanılan nümunələrdə əksi və onların daşdığı mənalər haqqında fikirlərini paylaşılıb.

Professor N.Yaqublu müəllifi olduğu "Məhəmməd Əmin Rəşidzadə mətbuat haqqında" adlı nəşri, həmin M.Ə. Rəşidzadənin "Azərbaycan şairi Nizami", "İran yazıları" kitablarını muzeyin kitabxanasına hədiyyə edib.

Azərbaycan Milli Xalça Muzeyində Məhəmməd Əmin Rəşidzadənin (1884–1955) anadan olmasının 140 illiyi münasibətilə "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövlət rəmzləri xalça sənətində" adlı mühazirə keçirilib.

Muzeydən bildirilib ki, Bakı Dövlət Universitetinin professoru, tarix elmləri doktoru Nəsiman Yaqublu Rəşidza-

Boz ayın adı çəkildə ilk olaraq Novruz bayramı yada düşür. Baxmayaraq ki, bu "bozluq" heç də ürkəçəcn əlamət deyil. Ancaq xalq təqviminin bu ayı dörd ilaxır çərşənbəni (Su, Od, Yel və Torpaq çərşənbələri) içinə sığdırdığı üçün onun açarib-bozarmasının üzərindən sükkə keçirən. Necə dəyərlər, yüz acı-bir şirin məsələsi...

Bəli, Kiçik çillə fevralın 19-da ömrünü başa vurub yerini Boz aya verdi. Boz ay xalq arasında həm də "Alaçalpov", "Çilləbeçə", "Ağlar-gülər", "Cəmlələr" adları ilə tanınır. Boz ay Kiçik çillənin qurtardıqı vaxtdan yazın ilk gününə qədər olan dövrüdür. Aya bu cür ad verilməsi Boz ayda havanın buludlu, yağışlı, küləkli, bəzən günəşli, bir sözlə, dəyişkən keçməsi ilə bağlıdır.

Mərhum folklorşünas-alim, Əməkdar elm xadimi Bəhlül Abdulla Boz ay haqqında araşdırmasında yazırdı: "Boz ay çilləbeçələrə bölünür. Etiqada görə, çərşənbələrdən birinci üçünə "oğru buğ" ("oğru üskü"), ikinci üçünə "doğru buğ" ("doğru üskü"), sonuncuya isə "ilaxır çərşənbə" deyilir. Bu çərşənbələrin hər birinin ayın və mərasimləri vardır. Məsələn, torpağa dəyən ilk

Bu da Boz ayımız...

Novruza dörd həftə qaldı

"oğru buğ" da adamlar tonqal üstündən hoppanmaqla yanaşı, öncədən düzəldikləri lopanı alışıdır üç kərə ev-eşiyin çevrəsinə dolandırılıb "Qaçın-qaçın, şeytanlar, sizi oda qalaram" deyərmişlər. Ayinə görə, şər qüvvələr qorxub qaçarmışlar...

Xalq arasında "Boz ay bozara-bozara keçər" deyiimi var. Boz ayın dəyişkən olması ilə əlaqədar bir rəvayətdə deyilir ki, ne vaxtsa Göy Tanrı ili 12 aya bölüb.

Bu vaxt hər aya 32 gün, təkə Boz aya 14 gün düşüb. Boz ay inciməsin deyər, hər ay ömründən bir gün bu aya verib. Lakin Boz ay yene narazı qalıb. Bunu gören ayların bəzisi ömründən bir gün də götürüb Boz aya verib. Elə ona görə də ayların bəzisi 30 gün, bəzisi isə 31 gündən ibarətdir. Deyilənlərə görə, Boz ayda havaların bu cür dəyişkən olmasının səbəbi hər aydan pay aldığına işədir.

Kiçik çillə ilə Novruz arasındakı Boz ay qışdan yazı keçid dövrüdür. Xalq arasında Boz aya "Bayram ayı" da deyilir. Çünki qarşıda təbiəti qış yuxusundan oyadan dörd ilaxır çərşənbə var. Çərşənbələrdən ilki – Su çərşənbəsi bu il fevralın 27-nə təsadüf edəcək. Od çərşənbəsi martın 5-də, Yel çərşənbəsi 12-də, Torpaq çərşənbəsi isə martın 19-da qeyd olunacaq.

Ustadlar ustadı Aşıq Alının iki əsr əvvəl dediyi kimi, "...Təslirik, görək, yazı ne qaldı?". Ulu Novruzla bizi dördcə həftə ayırır. Boz ayın, boz yox, güler üzünü görək!

F.Yunisli

Azərbaycanın mütəfəkkir şairi Məhəmməd Füzulinin söz dünyası səhilsiz bir ümmandır. Türk, ərəb və fars dillərində bənzərsiz bədii-fəlsəfi əsərlər yaradaraq hələ sağlığında Şərq ölkələrində böyük şöhrət qazanan dahi şəxsiyyətin bədii obrazı ilk dəfə olaraq ələ şairin özü tərəfindən yaradılmışdır desək, yanlışdır. Bir çox füzülişünasların fikirlərinə əsaslanaraq əminliklə deyə bilərik ki, şairin ədəbi-fəlsəfi irsində müəllif obrazı yaradıcılıq nümunələrinə səpələnmişdir. Obrazın bədii səciyyəsinə avtobioqrafik cizgilər daha çox Füzulinin qəsidlərində, psixoloji məqamlar isə qəzəllərində özünü göstərir.

Dərin mənə tutumu, bəşəri və humanist ideyalara, bütövlükdə işıqlı fikirlərinə görə əbədiyaşar söz sənətkarlarından biri olan Məhəmməd Füzuli obrazına Azərbaycan bir çox görkəmli sənət nümayəndələri müraciət etmişlər. Onlardan bir neçəsinin əsərlərinə nəzər salaq.

Azərbaycanın təsviri sənətində mənərə janrına yeni nəfəs gətirən ustad sənətkar Səttar Bəhlulzadə özünəxas üslubu, nəfis rəng seçimi və poetik yanaşma tərzii ilə tanınan milli rəssamlıq tariximizin ən dəyərli nümayəndələrindən biridir. Onun yaradıcılığında Füzuli poeziyasının xüsusi yeri var. Bu portretdə rəngkar “Eşq və iltirab şairi” Füzulinin sadə və ən önəmli, duyğu dolu təsvir edib. Əsərdə şairin daxili zənginliyi, mənəvi sərvəti ilə xarici görkəmi, kompozisiya üzüm təzadlı bir şəkildə əks olunub. Ruhlu ilahi eşqə ac olan Füzulinin baxışları izləyicilərə tuşlanmayıb. Mahir fırça ustası Səttar Bəhlulzadə şair ilə aramıza xəyalı bir rübənd tutur. Eşqə könlülü əsir olan Füzuli ruhunun qəm dağını ifadəli bir şəkildə təsvir edən rəssamın məhdud rəng seçiminə istifadə etməsi əsərin bədii gücünü artırır.

Bakı şəhərinin qədim kəndlərində biri də Balaxanıdır. Balaxanı zəngin nefti ilə tanınsa da, istedadlı insanlar da yetişdirib, mədəniyyətimizə, incəsənətimizə bir çox adlar bəxş edib.

Rəssam Vüsalə Dəyanət qızı Yunusova da 1985-ci ildə bu kənddə doğulub. Hələ kiçik yaşlarından Tibb İşçilərinin Mədəniyyət evində rəqs, rəssamlıq, fortepiano kurslarına gedib. 1991–1992-ci illərdə Bülbül adına Orta İxtisas Musiqi Məktəbində, 1992–1999-cu illərdə isə Əhməd Bakıxanov adına 6 nömrəli Uşaq musiqi məktəbində fortepiano sinfində dərs alıb. 2008–2012-ci illərdə Azərbaycan Texnologiya Universitetinin dizayn ixtisasından məzun olub. 2018–2020-ci illərdə Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin qrafik dizayn ixtisası üzrə magistr pilləsini bitirib.

Rəssam kimi əsasən üç istiqamətdə – rəngkarlıq, qrafika və mandalalar üslubunda işləyir. Əsərlərinin çoxu müəyyən tematika üzrə qurulmuş abstrakt üslubundadır. Qrafik əsərlərində daha çox qırmızı, ağ və qara rənglərdən istifadə edir.

Vüsalə daha çox öz təkəkkürünün nəticəsi olaraq əsərlər yaratmağı sevir. Deyir ki, rəssam çoxşəxəli olmalıdır və hər cür texnikada işləməyi bacarmalıdır. O, realistik üslubda etüdlər çəkir, qrafik dizayner kimi plakatlər, reklamlar afişaları, djiital rəsmlər də yaradır, həmçinin kitab kataloqlarının dizaynı ilə məşğuldur. Rəssam yaradıcılıq fəaliyyətini uğurla davam etdirərək bir çox diplom və sertifikatla layiq görüldü. Eyni zamanda Xalq rəssamı, professor Ərif Əzizə həsr olunmuş “Arif Əziz. Bəyaz...” sənədli filminin (“Azərbaycantelefilm”, 2019) çəkilişində iştirak edib.

Məhəmməd Füzuli obrazı Azərbaycan təsviri sənətində

Azərbaycan rəssamlıq sənətinin inkişafında xüsusi xidmətləri olan Tofiq Ağabəyevin “Məhəmməd Füzuli” tablosu da diqqətəlayiqdir. Sənətkarın Füzuli obrazına yanaşması olduqca emosionaldır. Rəbbinə dərin məhəbbətini hər məqamda ifadə edən Məhəmməd Füzulinin dünyevilikdən uzaq icra edən rəssam şairi ədəbi fəaliyyətinin rəngarəngliyi ilə tamaşaçıya göstərir. Kompozisiyada mütəfəkkir şair Allahın hüzurunda, fani dünyanın sahibsiz dərдинə həmdərd olmağa istekli bir şəkildə əks olunub.

Xalçaçı rəssam Eldar Mikayılzadənin yaradıcılığı xüsusilə əlvanlıq və zəngin kompozisiyalarla seçilir. Onun Füzuliyə həsr etdiyi sənət əsəri də zəngin və dolğun bədii ifadə tərzii ilə icra edilib, xəyal və yuxu aləmini xatırladan maraqlı nümunələrdən biridir. Yaradıcılığı orijinal dəst-xətt ilə seçilən sənətkarın həll etdiyi kompozisiyada mərkəzi fiqur Məhəmməd Füzuli olsa da, onu tamlayan daha kiçikölçülü fiqurlar və təsvir predmetləri müəllifin izləyicilərə çatdırmaq istədiyi düşüncələrin təcəssümüdür.

Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrının önündə qranit postament üzərində ucaldılan Məhəmməd Füzuli abidəsinin açılışı 1963-cü ildə olub. Bu yerdə onu da qeyd edərk ki, Azərbaycanda Füzulinin bədii obrazı ilk dəfə görkəmli heykəltaraş Fuad Əbdürrəhmanov tərəfindən yaradılıb. Nizami Gəncəvi adına Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyinin binasının fasadı işlənərkən burada digər klassik ədəblərimizlə yanaşı, Füzulinin heykəlinin də qoyulması nəzərdə tutulur və elan edilmiş müsabiqədə Fuad Əbdürrəhmanovun layihəsi qalib gəlir. Sənətkarın 1939-cu ildə muzey binası üçün yaratdığı Füzuli obrazı sonradan şairin xalq tərəfindən, daha sonra isə rəsmən qəbul edilmiş portreti kimi tanınır.

1958-ci ildə Məhəmməd Füzulinin 400 illiyi münasibətilə şairin abidəsinin yaradılması üçün elan edilən müsabiqədə isə heykəltaraşlar Tokay Məmmədov və Ömər Eldarovun memar Hacı Muxtarovla bir yerdə hazırladıqları layihə qalib olur. Füzulinin heykəli hazırlanarkən müəlliflər Fuad Əbdürrəhmanov tərəfindən yaradılmış obrazın ümumi cizgilərinə sadıq qalmışdırlar. Hər iki sənətkar əsərlərində qəhrəmanın psixoloji aləminə, ruh dünyasına nüfuz edərək daxili vəziyyətini əks etdirdiyindən Füzuli heykəli çox uğurlu alınır.

Heykəle diqqət etsək sanki öz daxili dünyasında səyahət edən bir müdrik səyyahı görürük.

Bir əlində yazdığı kitab, digər əlini isə çənəsinə dayamış şəkildə təsvir olunan şair sanki keçmişdən bu günə, bu gündən gələcəyə və əbədiyyətə uzun bir yolçuluqdadır. Bu, fikir yolçuluğudur ki, əbədiyyətə qədər davam etməkdədir. Müəlliflər bu abidədə fəlsəfə ilə şeiriyyəti, müdrikliklə hüznü sintez etməyə ustalıqla nail olublar. Hansı səmtəndə baxılırsa baxılırsın, öz görüm nöqtəsinə itirməyən heykəl uzaqdan başqa, yaxından isə tamamilə başqa təəssürat yaratmaqdadır. Rakurs fərqiənə baxmayaraq, heykəl vahid kompozisiyaya tabedir. Burada hər kiçik detal belə heykəldəki Füzuli ruhu ilə əhəngdədir. Bu əhəngin kökündə isə Şərq mənəviyyəti dayanır. Heykəlin postamentində isə Leyli və Məcnun obrazlarının təsvirini görürük. Postamentin, mahiyyət etibarilə abidənin ayrıca memarlıq hissəsi olmaqla yanaşı, ümumi obraz həllinin mühüm mənə yükü daşıyan element olduğunu xüsusi vurğulamaqlıq. Eyni zamanda o, konkret olaraq həm də təsvirdir və bu təsvirdə olduqca zərif, lirik olan Füzulinin poetik personajlarını görürük.

Onu da qeyd etməliyə ki, Füzulinin heykəli 1963-cü ildə SSRİ Rəssamlıq Akademiyasının gümüş medalına layiq görülmüşdü.

Bölgələrimizdə də dahi şairin heykəllərinə rast gəlmək mümkündür. Belə sənət nümunələrindən biri 1970-ci ildə Füzuli şəhərinin mərkəzindəki parkda ucaldılmış heykəl idi. 1993-cü ildə Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən şəhər işğal ediləndən sonra heykəl vandalizmə məruz qalaraq dağıdılmışdı. Güman edirik ki, işğaldan azad edildikdən sonra yenidən qurulan şəhərdə dahi şairin adına layiq abidəsi də qoyulacaq.

Göründüyü kimi, böyük Füzuli irsi təsviri sənətimizə geniş şəkildə nüfuz edərək xalqın da qəlbində özünə əbədi məskən salıb. “İlahi feyzindən yaranan söz” ələ bir tükenməz xəzinədir ki, onu nə qədər sərf etsən də, tükenməz, bitməz. Sözü yaranırlar özləri dünyadan köçsələr də, söz həmişə yaşayır. Daim ürəkləri rıqqətə gətirən, insanları düşündürən, onların yaxın dostuna, məsləhətçisinə çevrilən Füzuli sözü də həmişə yaradıcı insanların diqqət mərkəzində olmaqla yüksək bədii sənətkarlıq nümunələrinin yaranmasına vəsələ və təsviri sənətimizdə bundan sonra da müraciət edilən mövzulardan biri olacaq.

Könlü Vəliyeva
Azərbaycan Dövlət Rəsm Qalereyasının əməkdaşı

Rəssamın rənglər dünyası

Vüsalə Yunusovanın yaradıcılığı haqqında

Rəssamın sənət dünyasına səyahətimiz zamanı onun xəyal dünyasının, duyğularının, arzularının şahidi oluruq. Bu əsərlərdən bir neçəsinə diqqətə çatdırmaq istərdik.

“Xalqadan Kainata yüksələn ulduzlar” adlı əsərlər yaxından tanış olaq. Kətan üzərində akril boya ilə kainatı müxtəlif ölçüdə rəngli dairələrlə təsəvvür edən rəssam Azərbaycan Respublikasının Dövlət Bayrağı üzərindəki səkkizguşəli ulduzun təsvirinə də tablosunda yer verib. Əsər hazırda Rusiyada “İntersputnik” təşkilatında qorunub saxlanılır.

Rəssamın “Balalı buta” əsərində Qobustan qayaüstü rəsmləri ilə yanaşı, mərkəzdə iri butanın daxilində iki balaca buta sanki bala anasına sığınmış kimi təsvir olunub. Əsər öz kreativliyi ilə seçilir.

Bu mövzunun davamı olaraq “Bürclər” adlı əsərinə diqqət etsək görürük ki, rəssam hər bir insanın həyatında mühüm əhəmiyyətə malik bürclər mövzusunə toxunub. Əsərin mərkəzində şəhərin rəmzi – “Qoşa qala qapısı” adlanan şimal darvazaları üstündə yerləşən buynuzlu öküz başı – bukrani təsvir edilib.

Bununla yanaşı, rəssamın bir sıra dərin mövzulu əsərlərini qeyd edə bilərik. “Cazın rəngləri”, “Mahatma Qandi”, “Nar ətrafında yallı”, “Qadın incəliyi” və s. buna bariz nümunədir. İstedadlı

rəssam Vüsalə Yunusovaya yaradıcılıq yolunda uğurlar arzu edirik.

Lamiyə Əliyeva
Azərbaycan Dövlət Rəsm Qalereyasının əməkdaşı

“Məhəmməd Füzuli əsərlərinin Bakı nüsxələri” — sərgi

AMEA-nın Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutunda “Məhəmməd Füzuli əsərlərinin Bakı nüsxələri” adlı sərgi hazırlanıb.

Dahi şairin 530 illiyi münasibətilə tərtib edilən sərgidə ümumilikdə 62 eksponat yer alıb. Onlardan 40-i Füzuli əsərlərinin müxtəlif illərdə üzü köçürülən əlyazma nüsxələri, 10-u Əməkdar mədəniyyət işçisi Fəxrəddin Əlinin şairin əsərlərinə çəkdiyi illüstrasiyalardır. Burada həmçinin şairin 500 illik yubileyi münasibətilə toxunulmuş xalça, hazırlanan vaza, Əməkdar mədəniyyət işçisi Seyfəddin Məmmədvaliyevin ədibin portreti və əsərlərini özündə ehtiva edən taxta üzərində oyma işləri, Əməkdar rəssam Mahmud Tağıyevin müəllifi olduğu kətan üzərində yağlı boya ilə işlənmiş Füzuli portreti var.

Sərgidə şairin UNESCO-nun “Dünya yaddaşı” beynəlxalq reyestrinə daxil edilmiş anadilli “Divan”ının ən qədim nüsxəsi, sənətkarın vəfatından cəmi bir neçə il sonra üzü

köçürülən əsərlərinin görkəmli mətnşünas, Füzuli yaradıcılığının elmi-tənqidi mətnini hazırlayan Mail Əliyevin şəxsi arxivində mühafizə edilən nadir nüsxəsi də nümayiş olunur.

Məhəmməd Füzulinin Əlyazmalar İnstitutunun fondunda mühafizə olunan 140 əlyazma nüsxəsindən daha nəfis, köçürülmə tarixi etibarilə daha qədim və məzmun mündəricəsi etibarilə daha mükəmməl olan

38 əlyazma nüsxəsi, eləcə də Özbəkistan Prezidenti Şavkat Mirziyoyevin Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə hədiyyə etdiyi Məhəmməd Füzulinin əsərlərinin XIX əsrdə Orta Asiyada üzü köçürülən nəfis əlyazma nüsxəsi nümayiş olunur.

Əlyazmalar onu söyləməyə imkan verir ki, Füzulinin əsərləri XVII-XIX əsrlərdə şimalı-cənublu Azərbaycanın bütün regionlarında Dərbənddən Zəncana qədər ziyalıların kitabxanasının bəzəyi olub. Şairin Əlyazmalar İnstitutunda qorunan əsərlərinin əlyazma nüsxələrindən bəzilərinə tanınmış ziyalılar öz əlləri ilə köçürüblər. Məsələn, bu nüsxələrin katibləri

sırasında Əmiraslan bəy İxva Gilani, Əbdülxəlif Molla Cəlil Xalxali, Abbas bin Əli Məhəmməd Lahici, Məhəmməd bin Hacı Əbdürrəhman Nəmetəbədi Nuxəvi və başqa məşhurların adlarını görə bilərik.

Əlyazma nüsxələrindən bir neçəsinə nəfis miniatürlər bəzəyir. Miniatürlər şairin əsasən “Leyli və Məcnun” poemasına çəkilmiş illüstrasiyalardan ibarətdir.

Xatirə təqvim

21 – 23 fevral

Azərbaycan

21 fevral 1906 – Əməkdar incəsənət xadimi, kinorejissor Həbib Ələkbər oğlu İsmayilov (1906 – 31.12.1966) Naxçıvanda doğulub. Azərbaycan kinosunda xüsusi yeri olan “Ögey ana” (1958), “Böyük dayaq” (1962) filmlərinə quruluş verib.

21 fevral 1921 – Xalq rəssamı, Dövlət mükafatı laureatı Böyükağa Məşədi oğlu Mirzəzadə (1921 – 3.11.2007) Bakının Fatmayı kəndində doğulub. Yaradıcılığa tematik tablolarla başlayan rəssam portret janrında da uğurlu nümunələr yaradıb, teatr tamaşalarına bədii tərtibat verib.

21 fevral 1921 – Xalq rəssamı, Dövlət mükafatı laureatı Oqtay Sadiqzadə (1921 – 20.12.2014) Xızıda, tanınmış yazıçı Seyid Hüseyn və şairə Ümğülsümün ailəsində anadan olub. “Nizami Gəncəvi və dünya mədəniyyəti” silsiləsi, “1937-ci il repressiyasının qurbanları”, “Hüseyn Cavidin ələmi” triptixi və s. əsərlərin müəllifidir.

21 fevral 1997 – Görkəmli tarixçi və şərqşünas, akademik, Sovet İttifaqı Qəhrəmanı Ziya Bünyadov (21.12.1923 – 1997) dünyasını dəyişib.

22 fevral 1869 – Görkəmli yazıçı, dramaturq, nəşir Cəlil Məmmədqulu oğlu Məmmədquluzadə (1869 – 4.1.1932) Naxçıvanda doğulub. Realist hekayələri (“Poçt qutusu”, “Qurbanəli bəy”), povest (“Danabaş kəndinin əhvalatları”) və dram əsərləri (“Ölürlər”, “Dəli yığıncağı”, “Anamın kitabı”) ilə milli ədəbiyyatda misilsiz töhfələr verib. “Molla Nəsrəddin” jurnalı (1906) ilə Azərbaycanda satirik jurnalistikanın əsasını qoyub.

22 fevral 1898 – Əməkdar elm xadimi, ədəbiyyatşünas alim, akademik Feyzulla Səməd oğlu Qasımqadə (1898 – 29.3.1976) anadan olub.

22 fevral 1914 – Xalq rəssamı, heykəltaraş Cəlil Məhərrəm oğlu Qaryagdi (1914–2001) Şuşa şəhərində anadan olub. Azərbaycanın bir sıra mədəniyyət və ictimai xadimlərinin heykəl və büstlərinin (N.Nərimanov, M.Ə.Sabir və s.) müəllifidir.

22 fevral 1917 – Yazıçı-dramaturq, publisist Yusif Əhmədulla oğlu Əzimzadə (1917–1984) anadan olub. “Çiçəklər səltənəti”, “Anacan”, “Nəsrəddin” və s. pyeslərin müəllifidir, rus ədəbiyyatından tərcümələr edib.

22 fevral 1924 – Xalq artisti, görkəmli bəstəkar Süleyman Əyyub oğlu Ələsgərov (1924 – 21.1.2000) Şuşada doğulub. “Ulduz”, “Özümüz bilərik”, “Milyonçunun dilənçi oğlu”, “Həmişəxanım” operettalarının, “Bahadır və Sona”, “Solğun çiçəklər” operalarının, mahnıların müəllifidir.

22 fevral 1950 – Əməkdar rəssam Asif Əli oğlu Məmmədov (1950 – 4.11.2002) Gəncədə doğulub. Gəncə Dövlət Dram Teatrının baş rəssamı olub.

22 fevral 2019 – Prezident İlham Əliyev ustad xanəndə, Xalq artisti Hacıbaba Hüseynovun 100 illik yubileyi haqqında sərəncam imzalayıb.

22 fevral 2021 – Xalq artisti, tanınmış müğənni Yalçın İmran oğlu Rzazadə (15.12.1939 – 2021) vəfat edib.

23 fevral 1909 – Tanınmış ədəbiyyatşünas alim, akademik Həmid Məmmədağlı oğlu Araslı (1909 – 20.11.1983) Gəncədə anadan olub.

23 fevral 1911 – Xalq artisti, rejissor, Azərbaycan musiqili teatrının yaradıcılarından Şəmsi Bədal bəy oğlu Bədalbəyli (1911 – 23.5.1987) Şuşada doğulub. Filarmoniyanın, Musiqili Komediya Teatrının bədii rəhbəri və direktoru işləyib. Azərbaycan Teatr Cəmiyyətinin (indiki Teatr Xadimləri İttifaqı) sədri olub. “O qızı tapını”, “Axırınıcı aşırım” və s. filmlərdə çəkilib.

23 fevral 1926 – Əməkdar memar Fərman Həsənqulu oğlu İmamquliyev (1926 – 12.11.1996) Gəncədə doğulub. Gəncə şəhərinin baş memarı olub, Nizami məqbərəsinin layihə müəllifidir.

23 fevral 1928 – Akademik, coğrafiyaşünas, tarix və toponimika sahəsində əsərlərin müəllifi Budaq Əbdüləli oğlu Budaqov (1928–2012) Ermənistan SSR Zəngibasar rayonu Çobankərə kəndində doğulub.

23 fevral 1938 – Tarix elmləri doktoru, etnoqraf Qəmərsah Cavadov (1938–2005) Quba rayonunun Aydınkənd kəndində anadan olub.

23 fevral 1943 – Şair, tərcüməçi, publisist Səyavuş Əli oğlu Sərxanlı (1943–2005) anadan olub.

23 fevral 1943 – Rejissor, aktyor Ədalət Ziyadxanov (23.2.1946 – 12.9.2018) Bakıda anadan olub. Şəki, Ağdam teatrlarında, Bakı Bələdiyyə Teatrında tamaşalar qoyub. Mədəniyyət və İncəsənət Universitetində dərs deyib.

23 fevral 1952 – Əməkdar artist Əlican Süleyman oğlu Əzizov (1952 – 10.2.2021) anadan olub. Gəncə Dövlət Dram Teatrında, Nizami Poeziya teatrında aktyor kimi çalışıb, filmlərdə çəkilib.

23 fevral 1999 – Prezident Heydər Əliyev böyük yazıçı və dramaturq Cəfər Cəbbərlinin 100 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında sərəncam imzalayıb.

23 fevral 2003 – Xalq artisti, görkəmli teatr və kino aktyoru Həsənağa Turabov (24.3.1938 – 2003) vəfat edib. Akademik Milli Dram Teatrında çalışıb, teatra rəhbərlik (1987–2001) edib.

23 fevral 2010 – Prezident İlham Əliyev dahi bəstəkar Üzeyir Hacıbəylinin 125 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında sərəncam imzalayıb.

23 fevral 2022 – Xalq artisti, mahir qaboy ifaçısı Kamil Cəlil oğlu Cəlilov (29.1.1938 – 2022) vəfat edib. S.Rüstəmov və Ə.Bakıxanov adına xalq çalğı alətləri, “Dan ulduzu” instrumental ansamblarının solisti olub.

Dünya

21 fevral 1925 – Amerika rejissoru və ssenaristi Sem Pekinpa (David Samuel Peckinpah; 1925–1984) anadan olub. Kinoda western janrının tanınmış simalarındandır.

22 fevral 1788 – Alman filosofu, irrasionalizmin banilərindən biri Artur Şopenhauer (Arthur Schopenhauer; 1788–1860) anadan olub.

22 fevral 1921 – İtalyan aktrisası Cülyetta Mazina (Giulietta Masina; 1921–1994) anadan olub.

23 fevral 1685 – Alman bəstəkarı Georq Həndel (Georg Friedrich Händel; 1685–1759) anadan olub.

23 fevral 1878 – Polyak əsilli rusiyalı rəssam Kazimir Severinoviç Maleviç (1878–1935) Kiyevdə doğulub. Təsviri sənətdə abstraksionizmin tanınmış nümayəndələrindən biridir.

23 fevral 1878 – Tatar yazıçı-publisisti Qayaz İshaki (1878–1954) anadan olub. Rusiya müssəlmanlarının liderlərindən olub, sovetləşmədən sonra Almaniya və Türkiyədə yaşayıb, Ankarada vəfat edib.

Hazırladı: V.Orxan

Xəbər verildiyi kimi, 13-15 fevral tarixlərində Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin paytaxtı Əbu-Dabi şəhərində UNESCO-nun Mədəniyyət və İncəsənət Təhsili üzrə Dünya Konfransı keçirilib.

Konfransa müxtəlif ölkələrdən müvafiq sahələr üzrə 90 nazir, UNESCO-ya üzv dövlətlərin 100-dən çox nümayəndəsi, ümumilikdə 1000-ə yaxın mədəniyyət və təhsil tərəfdaşları, ekspertlər, BMT-nin agentlikləri, akademik dairələr və özəl sektor təmsilçiləri qatılıb.

Konfransda Azərbaycan nümayəndə heyəti (Mədəniyyət, Elm və Təhsil nazirliklərinin təmsilçiləri) də iştirak edib.

Konfransın əsas məqsədi üzv dövlətlərlə UNESCO-nun Lissabon Yol Xəritəsi (2006), Seul Gündəliyi (2010) və MONDIACULT Meksika Bəyannaməsi (2022) üzrə ikitillik çox-tərəfli məsləhətləşmələr, dialoq və danışıqların nəticəsi olaraq ümumi müzakirələrin aparılması, müxtəlif dövlətlərin təcrübələrinin paylaşılmasıdır.

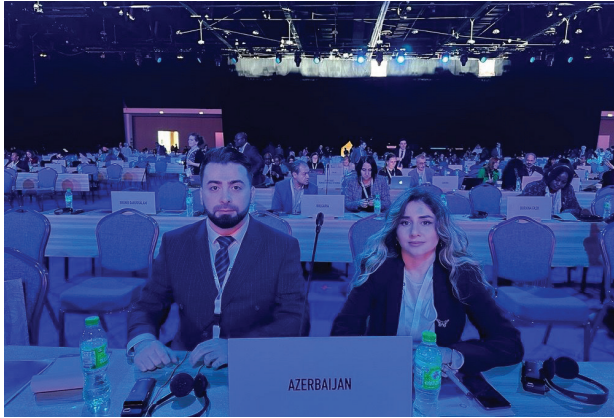
Əbu-Dabi Milli Sərgi Mərkəzində təşkil olunan tədbir zamanı "Mədəniyyət və incəsənət təhsili üzrə global Çərçivə Sənədi"nin müzakirəsi də aparılıb, inteqrasiya olunmuş siyasət və yaradıcı təşəbbüslər vasitəsilə təhsildə mədəniyyətin roluna dair tövsiyələr verilib.

UNESCO-nun Mədəniyyət və İncəsənət Təhsili üzrə Dünya Konfransı

Əbu-Dabidə keçirilən tədbirdə Azərbaycan nümayəndə heyəti də iştirak edib

Dünya Konfransının həmsədr Mehəmməd Xəlifa əl-Mübarək deyib: "Davamlı təhsilin idarə edilməsi ənənəsinə əsaslanaraq, biz bu strateji mühüm tədbiri təşkil etməkdən qürur duyuruq, çünki burada dialoqa təkan veririk, eyni zamanda, global mədəniyyət və incəsənət təhsilinin problemlərini müzakirə edirik. "Mədəniyyət və incəsənət təhsili üzrə global Çərçivə Sənədi" əsasında burada verilən tövsiyələri məktəb kurikulumla-

rında və ondan kənarda həyata keçirmək məqsədilə üzv dövlətlər üçün yeni təlimat hazırlanacaq".

Konfransda yeddi əsas mövzu ətrafında müzakirələr aparılıb: mədəniyyət və incəsənət təhsilində bərabər hüquqlu çıxış; mədəni müxtəliflik daxilində və onun vasitəsilə keyfiyyətli və müvafiq ömürboyu öyrənmə; davamlı, ədalətli gələcəkləri formalaşdırmaq bacarıqları; mədəniyyət və incəsənət təhsili ekosistemlərinin sistemləşdirilməsi və qiymətləndirilməsi; rəqəmsal texnologiyalar və süni intellekt vasitəsilə mədəniyyət və incəsənət təhsili; mədəniyyət və incəsənət təhsilinin dəstəklənməsi üzrə tərəfdaşlıq və maliyyələşdirmə; monitorinq, araşdırma və məlumat mübadiləsi.

Tövsiyələrdə rəssamların rezidentura proqramları və təbliğat təşəbbüsləri də daxil olmaqla, resursların və vasitəçilik fəaliyyətlərinin inkişafına təkan verilməsi, təhsil işçiləri üçün müxtəlif mədəni fənlər üzrə illik təlim proqramlarının həyata keçirilməsi məsələləri də yer alıb.

"Qızıl ayı" uğrunda 20 film yarışır

Avropanın və ümumilikdə dünya kinosunun üç ən nüfuzlu festivalından biri olan Berlinale fevralın 15-də Almanıyanın paytaxtında başlayıb.

10 gün davam edəcək 74-cü Berlin Beynəlxalq Film Festivalında əsas müsabiqə proqramında 20 ekran əsəri yarışır. "Qızıl ayı" uğrunda müsabiqənin açılışını belçikalı kinorejissor Tim Milantsın "Belə xırda şeylər" tarixi dramı (baş rolda irlandiyalı aktyor Killian Mörfi çəkilib) edib.

Müsabiqə proqramında mavritaniyalı rejissor Abderrahman Sissakonun "Qara çay", Meksika kinorejissoru Alonso Ruizpalasiosun "Mətbəx", Seneqal əsilli Fransa rejissoru Mati Diopun "Daqomeya" filmləri də yer alıb.

Bundan əlavə, Bruno Dumontun (Fransa) "İmperiya", Marqarita Vikarionun (İtaliya) "Qələbə!", Oliviye Assayasın (Fransa) "Vaxtdan kənar", Andreas Drezenin (Almaniya) "Hildadan sevgi ilə", Betaş Sanex və Miriam Mokvadamin (İran) "Ən sevdimi tort", Kler Byurgerin (Fransa) "Yad dil", Meryam Juberin (Tunis əsilli Kanada rejissoru) "Mən kimə aidəm" filmləri də "Qızıl ayı"ya iddia edib.

Buiki beynəlxalq münisiflər heyətinə ABŞ-də yaşayan Meksika və Keniya əsilli aktrisa, "Oskar" mükafatçısı Lupita Nyong'o başçılıq edir.

Mükafatlar fevralın 24-də təqdim olunacaq.

74-cü Berlin Beynəlxalq Film Festivalı günlərində həmçinin "Avropa Film Bazarı" (European Film Market), "Berlinale Birgə İstehsalat Bazarı" (Berlinale Co-Production Market) keçirilir.

Berlinaledə məşhur rus rejissoru Andrey Tarkovskinin "Qurban" filminin bərpə edilmiş versiyası da nümayiş olunacaq.

BAFTA mükafatlarını ən çox toplayan

"Oppenheimer" oldu

Britaniya Kino və Televiziya Sənəti Akademiyası – BAFTA 77-ci dəfə mükafatçılarını elan edib.

Fevralın 18-də Londondakı "Southbank Center"-də gerçəkləşən mərasimdə 2023-cü ilin ekran əsərləri sırasında ən çox sevinən "Oppenheimer" filminin komandası olub.

Britaniya əsilli amerikalı rejissor Kristofer Nolanın atom bombasının yaradıcısı, amerikalı fizik Julius Robert Oppenheimer haqqında bioqrafik dramı namizəd olduğu 13 nominasiyadan 7-sini qazanıb.

"Ən yaxşı film" nominasiyasında BAFTA mükafatı alan "Oppenheimer", həmçinin "Ən yaxşı rejissor", "Ən yaxşı aktyor", "Ən yaxşı ikinci plan aktyoru", "Film üçün ən yaxşı musiqi", "Ən yaxşı operator işi", "Ən yaxşı redaktə" nominasiyalarında da qalib olub.

Sonrakı yerdə 5 nominasiyada mükafat alan "Kasıblar" (ABŞ-Britaniya, rejissor Yorqos Lantimos) filmi qərarlaşıb. Ekran əsəri "Ən yaxşı aktrisa" (Emma Stoun), "Ən yaxşı vizual effektlər", "Ən yaxşı quruluşçu rəssam", "Ən yaxşı kostyum", "Ən yaxşı qrim və saç düzümü" nominasiyalarında fərqlənib.

"Ən yaxşı ikinci plan aktrisası" mükafatı isə Aleksandr Peynin "Geriyyə qalanlar" komediyasında oynadığı rola görə Davayn Coy Randolfa verilib.

Yaponiyalı Hayao Miyadzakinin "Oğlan və quş"u "Ən yaxşı cizgi filmi" seçilib. Ukraynalı rejissor Mstislav Çernovun "Mariupolda 20 gün" filmi isə "Ən yaxşı sənədli film" kimi mükafatlandırılıb.

Qeyd edək ki, 1948-ci ildən təqdim olunan BAFTA mükafatları bir qayda olaraq iki əsas Amerika kino mükafatı "Qızıl qlobus" və "Oskar" mərasimləri arasında elan edilir. 7 yanvarda keçirilən "Qızıl qlobus" gecəsinin də əsas qalibi "Oppenheimer" filmi (namizəd göstərilirdi) 8 nominasiyadan 4 mükafat almışdı.

Bundan sonra kino dünyasının diqqəti 10 martda keçiriləcək 96-cı "Oskar" təqdimatına yönələcək.

V.Kamal

Tarixdə bu gün

Olaylar, faktlar (20 – 22 fevral)

ilin yanvarında bitmişdi) sessiya çağıraraq "Dağlıq Qarabağın Azərbaycanın tərkibindən çıxarılıb Ermənistanə verilməsi haqqında" qərar qəbul ediblər. Bu hadisə ilə Dağlıq Qarabağ münəqişəsi başlandı. 2020-ci ilin Vətən müharibəsi və 2023-cü ilin 19-20 sentyabr antirerror əməliyyatı ilə Azərbaycan bölgədə tam suverenliyini bərqərar edəndən sonra münəqişə də, Dağlıq Qarabağ anlayışı da tarixə gömüldü.

22 fevral 1988-ci ildə Ermənistanın Azərbaycana qarşı ərazi iddiaları zəminində başlanan Dağlıq Qarabağ münəqişəsində ilk toqquşma baş verib. Erməni millətçiləri Əsgəran qəsəbəsi yaxınlığında Ağdam rayonundan iki azərbaycanlı gənci qətlə yetiriblər.

Həmin gün Bakıda ermənilərin Qarabağa iddialarına etiraz olaraq mitinq keçirilib. Bu arada Ermənistanın Qafan rayonundan azərbaycanlıların kütləvi deportasiyası başlanıb.

30 il əvvəl...

21 fevral 1994-cü ildə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin səərəmcaı ilə Xarici İşlər Nazirliyi yanında UNESCO üzrə Azərbaycan Respublikasının Milli Komissiyası yaradılıb. Komissiyaya xarici işlər naziri sədrlik edir.

Hazırladı: V.Orxan

Avropada ən çox uçuş həyata keçirilən aeroport

İstanbul Beynəlxalq Hava Limanı Avropada yanvar ayı üzrə ən çox uçuş həyata keçirilən aeroport olub.

Bu barədə Avropa Hava Naviqasiyası Təhlükəsizliyi Təşkilatının (Eurocontrol) Avropa Aviasiya hesabatında bildirilir.

Hesabata görə, İstanbul aeroportu 2024-cü ilin

yanvar ayında gündə orta hesabla 1308 uçuşla Avropanın hava limanları siyahısında birinci olub.

Sonrakı yerləri gündə orta hesabla 1201 uçuşla Londonun "Hitrou", 1160 uçuşla Amsterdamin "Şiphol" və 1032 uçuşla Parisin "Şarl de Qoll" hava limanları tutub.

Bundan başqa, İstanbul Sabiha Gökçen aeroportu gündə orta hesabla 596 uçuşla Avropanın ən sıx uçuş qrafiki olan hava limanları sırasında 10-cu olub.

Amerikanın zənginləri

Uolton ailəsi Birləşmiş Ştatların ən zəngin ailələri reytingində birinci yeri tutub. Dünyada varlıların sərvətini hesablamaqla məşğul olan "Forbes" nəşrinin məlumatına görə, Uolton ailəsinin sərvəti 267 milyard dollar qiymətləndirilir.

Son on ildə ailə üzvləri "Walmart"-in təxminən 22 milyard dollarlıq səhmlərini satıb və ümumi məbləği 11 milyard dollar olan ianələr edib. Buna baxmayaraq, ailənin yeddi üzvü hələ də "Walmart"-in səhmlərinin təxminən 45 faizini əlində saxlayır. Bundan əlavə, "Los-Angeles Rams" və "Arsenal" da daxil olmaqla, yeddi idman klubu ailənin sərvətinin artmasında mühüm rol oynayır.

Reytingdə ikinci yerdə 117 milyard dollar sərvətlə Mars ailəsi qərarlaşıb. Bu ailə Virciniya ştatının Maklin şəhərində yerləşən ən böyük qənnadı şirkəti olan "Mars"-ın sahibidir. Şirkət M&Ms, "Snickers", "Ben's Original Rice" və "Pedigree" (it yemi) kimi onlarla tanınmış brendə sahibdir. 2022-ci ildə şirkətin gəliri 47 milyard dollar olub.

Liderlər siyahısında üçüncü yeri 116 milyard dollar sərvətlə Kox ailəsi tutub. Çarlz Koxun rəhbərliyi altında 2022-ci ildə satışları 125 milyard dollar olan "Koch Industries" 1967-ci ildən bəri ən böyük holdinqlərdən birinə çevrilib.

Alman qənaətcilliyi — daha belə də yox...

3600 avro pensiya alır, zibillikdə eşələnir

Almaniya zibillikləri dolaşan və əsasən burada tapdıqları ilə dolanan 80 yaşlı təqaüdcü 700 min avroya qənaət edib və üst-üstə 10 mənzil almağı bacarıb. Bu barədə "Bild" qəzeti yazır.

Məqalədə deyilir ki, Heinz adlı kişi Darmştaadt şəhərində yaşayır və bütün görkəminə görə dilənçiyə oxşayır. O, yeməyə ayda 5 avrodan çox pul xərcləmir. Həyətlərdə zibilləri toplayıb daşıyır.

Əvvəllər elektrik mühəndisi işləyib, indi isə ayda 3600 avro pensiya alır və tamamilə hər şeyə qənaət edir. Soyuq olanda evini odun tullantıları ilə qızdırır. Mobil telefonu yoxdur. Onun yeganə böyük xərci yutubda bizneslə məşğul olmaq və biznes müəhazirələrinə baxmaq üçün internetə çıxışı olan noutbukdur.

Nəşrin yazdığına görə, zibillikdə eşələnən qoca vəsaitini artıraraq "Almaniyanın ən qəribə milyoncusu" olacaq. Onun biznes modeli ev almaq, təmir edib kirayə verməkdən ibarətdir. Aldığı evlərin təmir işlərini də özü görür.

Üzeyir Hacıbəylinin Ev-Muzeyinin direktoru Xalq artisti Sərdar Fərəcov və muzeyin kollektivi tanınmış alim, ziyalı, Əməkdar müəllim

Telman Əhməd oğlu Ağdamskinin

vəfatı ilə əlaqədar mərhumun ailəsinə və yaxınlarına dərin hüznlə başsağlığı verir.

Allah rəhmet eləsin.

Cavid Sərxanbəyli və ailəsi İlqar və Fərizə Fərmanovlara əzizləri

Rəna müəlliminin

vəfatından kədərliyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Allah rəhmet eləsin.

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

MƏDƏNİYYƏT

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Baş redaktor: Vüqar Əliyev

Ünvan: AZ 1012, Bakı şəhəri, Moskva prospekti 1D
Dövlət Film Fondu, 5-ci mərtəbə

Telefon: (012) 431-28-79 (baş redaktorun müavini)
431-57-72 (redaktor)
430-16-79 (müxbirlər)
530-34-38 (mühasibatlıq, yayım)

E-mail: qazet@medeniyyet.az

Lisenzia № AB 022279. **İndeks:** 0187. **Qiyməti:** 60 qəpik

"Mədəniyyət" qəzetinin kompüter mərkəzində səhifələnilib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunub.

Tiraj: 5090. **Sifariş:** 441

Buraxılışa məsul: Fəriz Yunisli

Yazılardakı faktlara görə müəlliflər cavabdehdir. Qəzetdə AZƏRTAC-ın materiallarından da istifadə edilir.

Bank rekvizitləri:

Kapitalbank 1 saylı Yasamal filialı

Kod: 200037. **VÖEN:** 9900003611. **SWIFT:** AIIBAZ2XXX

Müxbir hesab: AZ37NABZ01350100000000001944

MADANIYYAT QAZETI REDAKSIYASI

H/Hesab: AZ98AIIB33080019443300232103. **VÖEN:** 1300338641

21 fevral 1613-cü ildə rus boyarları Mixail Romanovu çar elan ediblər. Rürüklər sülaləsinin süqutundan (1605) sonra Rusiya çarlığından başlanan hərc-mərclik və dağılma prosesinin qarşısı alınıb. Romanovların hakimiyyəti üç əsr – 1917-ci ilədək davam etdi.

117 il əvvəl...

20 fevral 1907-ci ildə çar Rusiyanın ikinci Dövlət Duması fəaliyyətə başlayıb. Birinci Dumada (1906) olduğu kimi, ikinci Dumanın tərkibində də 5 azərbaycanlı deputat (Fətəli xan Xoyski, Xəlil bəy Xasmməmmədov, Mustafa Mahmudov, Məhəmməd ağa Şah-taxtinski, Zeynal Zeynalov) vardı. İkinci Dumanın ömrü daha qısa oldu və iyunda çar II Nikolayın fərmanı ilə buraxıldı.

110 il əvvəl...

20 fevral 1914-cü ildə İstanbulda ilk elektrikli tramvay işləməyə başlayıb. İstanbulda ilk atlı tramvay (konka) xətti 1871-ci ildə istifadəyə verilmişdi.

36 il əvvəl...

20 fevral 1988-ci ildə Azərbaycan SSR-in Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətinin (DQMV) Xalq Deputatları Sovetinin erməni deputatları qeyri-legitim (XDS-nin səlahiyyəti 1988-ci